

ma fölötti birkózással.

Japán a keletázsiai térségben éppúgy fölülkedett, mint a tengelyhatalmak Európa nagyobb részének az őszetartásában. És Japánnak az európai tengelyhatalmakkal való szövetsége óriási háttér a bolsevizmussal birkózó nemzeti erők mögött is, ezek javára. Bármily nagy világakarát is jelent tehát a világ eddigi urainak és a bolsevizmusban szenvedélyesített tömegerekeknek illetve gyűlölethajszának az összerogása, ezzel szemben az öntudatos népakaratok szövetsége még nagyobb világerőt jelent. Ennek eddigi helytállása máris megintatta Anglia világhatalmát, a megzilálta az amerikai világhatalmi elbizakodottságot.

Amellett ezeknek a régi uraknak igen furcsa az a helyzete is, hogy tulajdonképpen magukért nem is tudnak küzdeni, hanem a bolsevizmus küzd helyettük. Minden teljesítményt csak ez a szövetségese végzett az ő oldalukon de ez is az utolsó tömegeit zudítja most az európai nemzeti erők. Ha a szovjet utolsó tömegei kimerülnek, a mögöttük iguló régi világurak csak a maguk megzilált és megbénított szerkezetével maradnak. Ennek az aggó előrelátása különösen az angoloknál nyilvánvaló. Ott már attól is félnek ha a szövetséges bolsevizmus győzne. Azt ugyan szeretnék, hogy az európai nemzeti erők a szovjet hadereje leírja, de azt nem szeretnék, hogy ez a szovjet Európát elvegye előlük.

Igy folyik a harc Európa jövőjeért. Tulajdonképpen csak a bolsevizmus és az európai népek önvédelmi szövetsége áll egymással szemben. Mögöttük kivéül és cselekvésre képtelen világhatalmak lekelődnek. Ez a lekelődés a maga számításával és uszításával csak zavarhatja a helyzetet, de új történelmi alkotási-akat nem tud létrehozni. Történelmi haladás pedig csak alkotások útján lehetséges. Az emberiség belső tárgyívódásainak igazi értelme az, hogy a népek életének minél kitartóbb haladása, fejlődése, tökéletesedése álljon elő. Ez a nagy természeti parancs fog érvényesülni a mostani világküzdelemben is. Európa népeinek önvédelmi összefogása el fogja hozni azt az eredményt, hogy a maguk sorsának ők maguk lesznek a gondozói. Ki fogják küzdeni, hogy ne világhatalmi önzések rabzolgái legyenek, hanem a maguk életéért tudjanak mind áldásosabb alkotásokat végbeinni.

Ezt kívánja a történelmi fejlődés raslogikája.

Ki köteles bejelenteni az ipari növények termelésére vonatkozó szerződést?

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az ipari növénytermelési bizottság közli az ipari növényeket termelő gazdákkal, hogy a megkötött szerződésekre vonatkozó bejelentési kötelezettség nem a gazdákat, hanem a termelő vállalatokat terheli. A gazdáknak nem kell a bejelentést megtenni.

Azonnal alkalmazást nyerhetnek

a most megnyitott tartalék katonakórházban (Szent László gimnázium, Körösparti) a következő személyek: 10 irodai munkaerő, gépirő, 7 szakácsnő, 7 konyhaleány, 3 mosónő, 2 varrónő, 40 takarítónő. Jelentkezés a kórház épületében a parancsnokságnál a délelőtti órákban.

A Szovjettől való közös aggodalom volt a tárgya az adanai megbeszéléseknek

Szófiából jelentik: (MTI) Szófiában még mindig nem ültek el az adanai találkozó magyarizatai. A vonatkozó hírek ugyan megritkultak, de a különböző külföldi, főként német viselkedések továbbra is vezető helyen szerepelnek. Azt lehet mondani, hogy az elmúlt néhány nap alatt csak egy kérdésben alakult ki határozott vélemény, még pedig abban, hogy Törökország továbbra is kifarant a semlegesség vonalán. Ettől eltekintve meglehetősen bizonytalanilag tapasztalható és még ar-

ra sem lehet felelni, hogy kívánta-e Anglia Törökországnak a háborúba való belépését, vagy pedig nem? Az is feltűnt, hogy a félhivatalos sajtó túrelmetlen és kissé gúnyos hangon beszél Churchillről, akit a délkelet-európai és a közelkeleti helyzet megbolygatásának kísérletével vádol meg. Ezzel szemben a többi lap nyugodtabb szellemben ír és azt hiszi, hogy az angol-török eszmecserenél a szovjettől való közös aggodalom jutott kifejezésre.

Bulgária élénk figyelemmel kíséri a helyzet alakulását

Rómából jelentik: (MTI) A Gazetta del Popolo Churchill törökországi látogatásáról azt írja, hogy ez a látogatás úgy látszik azt akarja megerősíteni, hogy a tengely ellenségei a Balkán félszigeten szeretnének második naptartást csinálni. Lehetséges azonban, hogy ez a látogatás nem egyéb olyan műveiről, amelynek az a célja, hogy

elvonják a tengely figyelmét egy másik harcterről, ahol tervüket a gyakorlatban szeretnék végrehajtani. Már Casablancában behatóan foglalkoztak az európai második harctérrel, mivel a szövetségesek most alkalmasnak találják az időt. Szófiái jelentések azt mutatják, hogy Bulgária élénk figyelemmel kíséri a helyzet alakulását.

Churchill Lisszabonban van!

Bernből jelentik: (B. T.) Kairói jelentés szerint Churchill szerdán Kairóból repülőgépen Tripoliszba utazott, innen pedig tovább Gibraltárra. A éváji lapok jelenlegi tartózkodási helyéről úgy tudják, hogy vagy még Gibraltárra van, vagy pedig már Lisszabonban.

Tokió. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Nincs most itt az ideje, hogy a békére gondoljunk — mondotta Toyo miniszterelnök a japán képviselőházban. Életre-halálra menő küzdelemből van szó, de ha a háborúak vége is lesz, Japán még akkor sem kisebbítheti meg azonnal haderejét, mert mint a

Kelet vezető hatalmának még nagy teendői lesznek ez után is.

Amsterdam. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Land ellentengernagy az angol hírszolgálat szerint kijelentette, hogy a német tengeralattjárókat gyorsabban építik, mint amilyen gyorsasággal a szövetségesek az ellenséges tengeralattjárókat elsüllyeszthetik. A veszedelem egyre nagyobb, bár a szövetségesek részéről mindent elkövetnek a küzdelemre. Ez a veszedelem mindaddig növekszik, amíg nem sikerül annyira lefőrdni a tengelyhatalmakat, hogy tengeralattjáró hadviselésük hatástalanná váljék.

Orgazdaság vádjával állott a törvényszék elé egy nagyvárad vendéglős

Megidézik a börtönben ülő Csibi Jánost, hogy tanuságot tegyen az eladott holmokról

Nagyvárad. Saját tud. Egy nagyvárad vendéglős és felesége egy rendbeli orgazdaság bűntettével vádolva állottak a törvényszék dr. Gavallér László egyesbírája előtt. A vendéglős-pár ugyanis a vádirat szerint a jelenleg Debrecenben 8 esztendői börtönbüntetését töltő Csibi Jánostól — mikor még az elítelt szabad volt — számos lopott holmit vásárolt s azok közül egy aranyórán túl is adott.

A törvényszék előtt, ugy a vendéglős, mint felesége tagadták a terhükre rótt bűncselekményt s azt igyekeztek bizonyítani, hogy Csibi János zálogban hagyta náluk az értékes ruhákat és órákat s fogalmuk sem volt arról, hogy ezek a dolgok nem igaz uton kerültek a „jó vendég” birtokába. A zálogba hagyott holmik közül később az órák is az adták 126 pengőért Goldberger

László nagyvárad i. órák és aranyműveinek.

Az ékszerész a bíróság előtt iszította, hogy az oravétel adatait hivatalos könyvbe bevezette s ezek után dr. Sahin Tóth Rafael el is ejtette a vádat az aranyműves ellen, akit a bíróság „közleg tulajdon elleni kihágás” címén vont felelősségre. Vezont javasolta a királyi ügyész, hogy Goldberger Lászlót halgassa ki tanúként a bíróság arra vonatkozóan, hogy a vendéglős egyedül vagy felesége társaságában juttatja az üzletben és nem voltak-e előttük gyanúsak az eladás körülményei.

A vádlottból tanúvá „előlépött” ékszerész kijelentette, hogy a vendéglős-párt hosszabb idő óta ismeri, tudja rólok hogy vagyonos emberek és ezért pillanatig sem gondolhatta, hogy az

Megnyit

RUZITSKA JÓZSEF és TARSÁK motorkerékpár és kerékpár szaküzlete az új nemzetközi országuton Fácán-u. 40. Kül- és belföldi kerékpárok és alkatrészek. Csepel motorkerékpár alkatrészek. — Motorkerékpár láncok minden mérethez. — Javítások, vétel, csere és eladás

óra törvényellenes módon került volna birtokukba.

A tanu kihallgatása után a királyi ügyész javasolta, hogy a bíróság a főtárgyalás folytatására tüzzön ki új határozatot s idézze meg Csibi Jánost, akinek vallomása döntő lehet.

Dr. Krajnik ügyvéd, a vádlottak képviselőjében viszont kérte Bódis István házfelügyelő kihallgatását. A házfelügyelő ugyanis a védelem tudomása szerint látta, hogy Csibi János több-ször átöltözött a vendéglőben s viselnie is merte a lopott ruhákat. Ezenkívül a házfelügyelő állítólag hallotta azt is, hogy Csibi a vendéglőt és feleségét felhatalmazta a zálogban hagyott holmik eladására, miután hosszabb ideig nem tudta a hitel ellenértékeképp ott hagyott dolgokat kiváltani.

A bíróság a bizonyítási eljárás kiegészítésére vonatkozó kérelemnek helyt adott s elrendelte Csibi János, valamint az említett házmaster megidézését. Az érdekes és problematikus orgazdasági per főtárgyalását a két fontos tanu kihallgatásáig a bíróság elnapolta.

Megnyugtató a villamos üzem szénellátási helyzete

Közmegelégedésre szabályozzák a vízdiákok

Nagyvárad. Saját tud. Szombat délelőtti üzemigazgatósági ülés volt a városi házában, amelyen Bazill Mihály igazgató beszámolt a villamosmű szénellátási helyzetéről. Ez pillanatnyilag megnyugtató. Az igazgatósági ülés a napirend további során tárgyalta az üzemi státusszal kapcsolatos helyesbítések kérdését, egyes tisztviselői állások minősítésére vonatkozólag s ezirányban javaslatot terjesztettek elő a közigazgatásminisztériumhoz.

Itt írjuk meg, hogy a közüzemi igazgatóság és a háztulajdonosok szövetsége képviselőinek együttes ülésén tárgyalták a vízdíj és a csatornázási díj ügyét, amelyet a háztulajdonosok erőmentesen tartottak. A költséges felvilágosítások megadása után olyan megoldást találtak, amely a közüzemek és a háztulajdonosok érdekét egyaránt kielégíti. Ez alapján a februári nagygyűlésbe olyan javaslatot terjesztettek elő, amely közmegelégedésre szolgálhat, mert a bevezetendő új rendszer szerint csak a ténylegesen elfogyasztott vízmennyiség után fogják felszámítani a vízdíjakat.

UJABB FRANCIA HADIFOGLYOKAT BOCSÁTOTTAK SZABADON A NEMETEK. Párizs. (MTI) A NTI jelenti: Compiègneben két újabb vonat érkezett 2600 Németországból elbocsátott francia hadifogollyal. Az elbocsátott hadifoglyok francia vasutasok és vasutasok hozzátartozói, akiket a francia vasutak kiváló szolgálatának elismerésként bocsátottak szabadon.

Kujbisevbe vagy Moszkvába megy Churchill

Egyre több buvárhajó tűnik fel a világte-
gereken. Afrikai Egyesült Allamokat akarnak
felállítani

Genf. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Amerikai körökben azzal a
tervvel foglalkoznak, hogy megalakítsák az Afrikai Egyesült Allamokat.

Genf. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni Evening Standard
haditengerészeti munkatársa megállapítja, hogy egyre több buvárnaszád tűnik
fel a világtegereken egész rajokban. A legközelebbi hónapok ezért válságo-
sak lesznek a szövetségesek számára.

Tokio. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Tani külügyminiszter interpellációra
válaszolva kijelentette, hogy a hármass egyezmény hatalmaival való viszony szo-
rosabb és barátságosabb, mint valaha. A japán-német viszonyban semmiféle vál-
tozás nem állott be.

Churchill tovább folytatja körútját

Berlin. (MTI.): Német politikai kör-
ökben úgy tudják, hogy Churchill ca-
sablancai, adanaí, kairói és cyprusi lá-
togatása után tovább folytatja körútját.
Lehet, hogy Gibraltárban tartózkodik
és az egyik semleges állam vezetőjével
való találkozón fáradozik. Lehet, hogy
a Közelkelet felé folytatja útját. Nagy-
on valószínűnek tartják, hogy Tehe-
ránon keresztül Kujbisevbe, vagy
Moszkvába utazik.

meg. Az ellenség valóságban az égből
esett le és eltalált egy nagy amerikai
hajóegységet, amely Guadalcanar ma-
gasságában cirkált. A washingtoni hi-
vatalos nyilatkozattal ellentétben ugyan-
ez a tudósítás azt közli, hogy ez a csa-

ta a japán légi támadások fenyegető
magnövekedését mutatja ebben az öve-
zetben.

Stockholm. (MTI.) A Német TI je-
lenti: Az Aftonbladet londoni tudó-
sítójának jelentése szerint Lenin mell-
szobrát, amelyet Majszky szovjet
nagykövet 1942 telén London egyik
terén ünnepélyesen leplezett le, a na-

pokban súlyosan megrongálták. A
szobor az előtt a ház előtt áll, amely-
ben Lenin mint ifjú forradalmista az
első világháború előtt és alatt lakott.
Lenin szobrát valamilyen kemény
tárggyal alaposan helybenhagyták. —
Valószínű, hogy a szobrot nem lehet
kijavítani, hanem egy másikat kell
helyette felállítani.

Meghiusult minden szovjet átkaroló kísérlet a magyar arcvonalon

47 ezer sebesültet szállítottak el a németek
repülőgépen

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Német szállítórepülőgépek
Stalingrádból 47.000 sebesültet és beteget szállítottak el.

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
A Don és Donec között — mint a
Magyar Távirati Iroda értesül — to-
vább tartanak a súlyos elhárító har-
cok. Ugyancsak sikeres védő harcok
kaptak vívnak a német csapatok Voro-
nyesztől délnyugatra és nyugatra eső
területen, valamint Rzev környéké-
nek térségében is. Ezek a területe-

ken a bolsevisták igen súlyos veszte-
ségei mellett meghiusultak a szovjet
hadvezetőségnek átkaroló kísérletei
A honvéd hadsereg csataterén a leg-
utóbbi 24 órában csupán annak északi
részén került komoly harcokra sor,
ahol az ellenség tovább folytatta erő-
feszítéseit.

másik után verjük vissza. Az ellenség
itt olyan német állásokba ütközik,
amelyeket a nyugalom hosszú ideje
alatt mélyen tagozott támaszpontok-
ká építettek ki. Mindazonáltal az el-
lenség kísérlete figyelemreméltó cse-
lekmény. A német és szövetséges had-
sereg meglepően erőlyes elhárítása
következtében érezhetővé válik a
szovjet hadsereg roppant vesztesége.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti:
Voronyesztől nyugatra az elhárító
harcok február 4-én észak felé kiszé-
lesedtek. A német csapatok visszaver-
ték a szovjet erőket, amelyek nagy
veszteséget szenvedtek. A Ladoga-tó-
tól délre a szovjet támadások szétzú-
zódtak. Ezzel egyidejűleg a volhovi
arcvonalon helyi harcok folytak. Az
Ilmen-tótól délre a német csapatok
felderítő előnyomulása során sok
szovjet erődöt megsemmisítettek. A
keleti arcvonalon középső szakaszán a
német gránátosok és utászok folytat-
ták előnyomulási harcaikat, amelyek
különösen Orel térségében voltak te-
vékenyek. Velikije Luki térségében
néhány nap óta nyugalom van.

Berlin. (Interf.): A keleti arcvonal
általános helyzetével kapcsolatban rá-
mutatnak arra, hogy a szovjet támadá-
sok nem csökkenő hevességgel tovább
folytak. A szovjet minden elérhető tar-
talékot bevet a küzdelemben. Ezzel
szemben a német tartalékok megérkezé-
se után a német állások körvonala mind-
inkább kialakul. Új hadosztályokat is
állítanak fel, amelyeknek a keleti har-
térre küldésére rövidesen sor kerül. A
német és szövetséges csapatok a keleti
hartert valamennyi súlypontján esütör-
tökön is helytálltak a bolsevisták tö-
megtámadásaival szemben. A szovjet
nagy veszteségei következtében egyes
szakaszokon érezhetően enyhül a nyo-
más.

Megsemmisítették a Novoroszijszknál partratett szovjet zászlóaljokat

Róma. (MTI.) A Stefani jelenti: Az
olasz főhadiszállás 986. közleménye:
Nyugat-Tripoliszban hátrvédőnk sike-
res ellenállást fejtettek ki az ellenség
fokozódó felderítő tevékenységével
szemben. Az ellenség nagyobb meny-
nyiségű fegyvert veszített. Tuniszból
néhány helyi jellegű ütközet folyt,
amelyek során a tengely-különítmé-
nyek könnyű páncélosokat zsákmá-
nyoltak. Azoknak a hadifoglyoknak
száma, akiket a február 2-iki közle-
ményben említett műveletek során
ejtettek, több mint ezerre emelked-
ett. Tunisz felett vívott légi harcok-
ban az olasz és német vadászok 13
gépet lőttek le. A Földközi-tengeren

egy nagyobb repülőalakulat támadást
intézett egyik karavánunk ellen. Egy
gépet lelőttünk.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti
a Führer főhadiszállásáról. A véderő
főparancsnoksága közli: Német és ro-
mán csapatok szétverték a szovjet
erők partraszállási kísérleteit. Novo-
roszijszknál vidékén partratett zászlóal-
jakat bekerítettük és azok megsemmisí-
tése folyamatban van. 19 szállító-
bárkát elsüllyesztettünk. A Don és a
Kuban folyó torkolatának vidékén
erős ellenséges támadásokat vertünk
vissza és a bolsevistáknak súlyos vesz-
teséget okoztunk

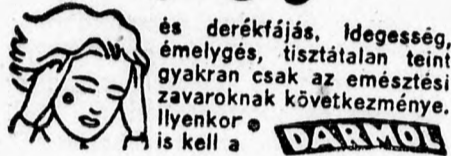
15 hónapos csend után erős támadást kezdett a szovjet egy voronyezsi szakaszon

Berlin. (MTI.) A Német TI kato-
nai munkatársa rendkívül figyelemre-
méltónak tartja azt a tényt, hogy a
bolsevisták heves tüzéségi előkészíté-
s után most olyan szakaszon támad-
tak, amelyeken 15 hónap óta semmi-

féle harc cselekmény nem volt. Vo-
ronyesztől északra lévő térségben
most kétségtelenül ellenséges erőfe-
szítések újabb súlypontja alakul ki.

Az egyik szovjet hullám a másik
után tör előre és egyik hullámot a

Fej-

és deréktájás, idegesség,
émelygés, tisztátalan teint
gyakran csak az emésztési
zavaroknak következménye.
Ilyenkor is kell a DARMOL

Angol katona véleménye a jelenlegi helyzetről

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti:
Londonból jelentik: Hipnotikus álom-
ba merültünk, veti fel a kérdést C.
Huler vezérőrnagy, az Evening Stan-
dard hasábjain. Ügylátszik a szövetsé-
gesek transzba estek. Nem realiztikusa-
san ítélik meg a helyzetet, hanem sa-
ját vágyálmaik irányítják őket. Meg-
állapítja, hogy megint a tömeggel
akarják megnyerni a háborút. Hiány-
zik azonban a bevetendő tömeg, de
hiányzik a minőség is. Szükség lenne
katonai tervekre is. Ügyetlenül lép-
tek fel a szövetségesek a buvárnaszád
veszedelemmel szemben is. Két év-
máskor ellentmondó támadást tervez-
tek. Az elsőhöz roppant nagyszámu
repülőgép, az utóbbihoz szállítóhajó
és mindkettőhöz sok vadászpülőgép
kell. E három közül egyik sem áll
rendelkezésre megfelelő számban. Ho-
gyan tudnák térdre kényszeríteni az
ellenséget bombázókkal mindaddig,
amíg repülő-támaszpontjaik a szige-
ten vannak.

Hallatlan erővel indult meg a legújabb japán támadás

Buenos Aires. (MTI.) A Stefani Iroda
jelenti: Newyorki jelentés szerint egy
amerikai újságíró, aki a Csendes ocea-
n déli részén cirkáló hajókról küldött tu-
dósítást, azt írja, hogy a legutolsó sala-
mon-szigeti csatában a japánok január
29-iki támadása hallatlan erővel indult

BÉKEMUNKA A FRONT MÖGÖTT

— A honvéd haditudóstó század közlése —

Keleti hadszíntér,
január hó.

Az éles szél vadul szemembe vágja a havat, amikor bundám köré még egy vastag pokrócot is takarok, hogy a lábam a gyékénycsizmában ne fázzon. A folytató hóesés miatt a mellékutat egyáltalán nem lehet látni, de a kocsis ismerős már ezen a terepen. Neki köszönhető, hogy nem tévedünk el, de viszont ő sem tehet róla, hogy néhányszor feltordulunk s hogy még többször úgy kell kiemelnünk a szánkót valami mélyedésből, amelyet a mély hóban egyáltalán nem veszünk észre.

Vége mégis ott vagyunk az erdő eljában húzó kis faluban. Valóképpen nem is olyan kicsi, mint amilyennek első pillanatban hittem. — Orosz jellegzetességgel a két sor ház elhúzódik csaknem három kilométer hosszúságban. Mindig a völgyben marad. Az erdő hegyoldal innen egyenesen a Donig húzódik. Ha felmegyünk a tetőre, az utakon mindenütt sűrű kocsis, vagy menetoszlopokat láthatunk, amelyek felett repülőgépek keringenek. Ellettéve erre egy orosz repülőgép is, a végtelen magasságban csak olykor bujlik ki a felhők mögül, olyan mélyre azonban nem ereszkedik, hogy érdemes lenne megnyitni rá a tüzet.

Ebben a faluban csend van és béke. A háborúnak alig látni valami nyomát. Az erdőben és az erdő szélén hatalmas orosz tankok szétlőtt állapotban, autórúcsok és alkatrészek, amelyekről már nem lehet megmondani, hogy mi volt valaha a rendeltetésük. Aránylag kevés magyar katona és sok orosz fogoly látható az egyetlen uton, amelynek két ház sora a falut jelenti.

Az állomásparancsnokságon dr. Koszó György főhadnagyt találok. Szegedi járásbíró, természetesen azonnal közös ismerősöket fedezünk fel. Egy kicsit beszélgetünk, aztán megmondom, hogy kit keresek. Halottam egy hadapróról, aki rendkívül érdekes munkát végez ebben a faluban.

— Hát ez igaz, én csak két napja vagyok itt, de csodálom, hogy mit végzett itt eddig. Menjünk, keressük meg.

Fatermelés hadifoglyokkal

Elindulunk, de a hadapróddal szembe találkozzunk. Szánon vágat telénk, valami egészen jó fekete ló húzza a szánját.

— Nagyon szívesen megmutatok mindent — mondja szolgálatkészen — de aligha van itt olyasmi, amiről érdemes lenne írni.

Felülünk szánjára, amelyen egy farkaskutya is ott gubbaszt. Magyar gazdájához láthatóan ragaszkodik, pedig eredetileg orosz, majd német gazdája volt.

Nagyvárad város legújabb térképe

nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

Nemsokára tent vagyunk az erdőben, két-három magyar katona vigyáz a foglyokra, akik lehetnek vagy negyvenen, szerteszét az erdőben, igazán az mehetne el, aki akar. A szökésnek különösebb akadálya alig lenne. De szökés nincs, mert a foglyok enni kapnak.

— Három hónap alatt tizezer úrméter fát termeltünk itt, mindja Tarnóczy József hadapródörmeester. Ennek nagyrésze erdőfa volt, már fel is használták az első vonal téli szállítmányainak kiépítésénél. Rájöttünk, hogy ezzel egyidejűleg faszenet is lehet

termelni, arra pedig ugyancsak nagy szükség van, kinn az első vonalban. Kaptam egy honvédet, aki otthon tapasztalatlan. Az most a munkavezető. Van a keze alatt vagy 40—50 fogoly.

Három-négy nagy boksát látnak, úgynevezett kétemeletes rakásokat. Egyet éppen most raknak be, kettőnél az égés folyamatosan van, egy pedig már elkészült, ki lehet szedni a kész faszenet. A foglyok dolgoznak, a magyar honvéd irányítja őket, az eredmény kiünö. Már mintegy három vagon faszenet termeltek ki.

Cséplés, betakarítás a tél kellős közepén

— Természetesen nem állunk meg itt sem, meséli a hadapródörmeester — rájöttünk, hogy szánkóra is nagy szükség lesz még a télen. Az arra alkalmas, kitermelt fát kiválogattuk. Kértem egy honvédet, aki otthon kovács s most már javában vasalják is a legújabbban elkészült szánakat. Ez a munka éppen most indult meg, csak úgy mellékesen, a többi munka mellett. Ebből is készül naponta néhány.

— A többi munka mellett? Hát még mi van itt?

— A legnagyobb hasznunk minden esetre abból volt, hogy az előttünk itt járt németek itt hagytak néhány hatalmas kazal learatott búzát. Szerzettem egy cséplőgépet s most cséplünk.

— Csépellék? — Kérdezem szinte

hitetlenül. — Hiszen tegnap valóságos hóvihár volt.

Valahonnan valóban zúgást hallok. Eddig fél sem tűnt, hiszen itt tele van a fülünk mindig valami motorzúgással. A fekete ló máris arrafelé ugat. Szokatlan látvány fogad. A hatalmas asztalokat hó fedi, a foglyok és az asszonyok csizmában, vastag téli ruhákban vannak, de ez valóban cséplés. Tarnóczy oda is megy a géphez és magot enged a tényszerébe. Messze elmarad attól, amit én otthon, Makón látni szoktam, de végeredményben mégiscsak búza. És a magyar pékek kitérő kenyereit sütnek majd belőle.

— Mennyi gabonát szállítottatok el eddig?

— Talán két vagonnal. De még sok van. Ha fel nem fedezem, eltűnt volna az utolsó szemig.

A békebeli tanító háboruban mindenhez ért

— Tudsz-e még valami érdekesebbet mutatni?

Megint felülünk a szánkóra s néhány perc múlva ott vagyunk a — gőzfürdőben. Valódi, igazi, rendez gőzfürdő. Van benne öt zuhanyzó csap is, hat komoly üst, amelyet forró víz és gőz fejlesztésére használnak. Rendes, tiszta öltöző és a megfelelő személyzet, ismét a polgári lakosságból. A vizet kézi szivattyúval kapják. A hozzávaló alkatrészeket szintén itt találtam.

— Honnan vannak mindehhez a szakismereteid? Mi vagy civilben.

— Kántortanító a Bácskában, Kalyimáron.

Azt tudtam, hogy otthon a tanító a falu mindenese, de hogy ennyi mindent tud, azt soha nem hittem volna — gondolom magamban.

— Civilben én is nevelő vagyok, érdekel az iskolaügy is.

— Ugy nézz rám, hogy én vagyok a tanfelügyelő is, kineveztem magamat — mondja nevetve. — Mindjárt, amikor idejöttem, feltűnt, hogy nagyon kevés gyerek jár az iskolába. Kiderült, hogy nem vezetnek mulasztási naplót. Mert az itt nincs előírva

Az járt iskolába, aki akart. Én aztán elrendeltem, hogy mulasztási naplót kell vezetni s azt be kell mutatni nekem. Hetenként megnézem s aki igazolatlanul mulaszt, annak szüleit a szarvasz utján megbüntetem. Kizárom őket a munka lehetőségéből, és így nem kapnak ennyit sem. Most aztán tele van az iskola. Igaz, hogy a falu terhére a tanítónők fizetését is felemeltem. Mert annyi fizetésért, amennyijük volt, csak koldulni lehet. De most már folyik rendben a tanítás.

— Kíváncsi vagyok az iskolára.

— Mindjárt ott vagyunk. Kisablakos, rosszulvilágított, piszkos helyiség. Nyoma sincs benne a csinoságra törekvésnek. A tanítónő — idősebb asszony, olyan, mint nálunk a koldusasszony. Szánalmasan szegényes a ruházata. Közben Tarnóczy vizsgáztat is egy kicsit. Jól beszél szerbül, így az orosz sem okoz neki nehézséget. Megdicséri a gyerekeket, megköszöni a tanítónő munkáját és aztán belátogatunk a másik tanítónőhöz. Ennek tanítványai már hazamentek.

Tanítónő — vagy koldusasszony?

Micsoda szegénység... A fiatal tanítónő nyoma sincs annak az ápoltságnak, amelyet mi odahaza már a háztartási alkalmazottak nagy részénél is megszoktunk. A ruházatot

tel nem venné nálunk rendesebb szobalány. De ez a „kartársnő”, szegény nem válogathat. A szűk kis szobában szegény sincs, egész ruhátára ellér egy togason, egymásra akasztva. Azt

Használt butorokat veszek és eladok.

Bizományba elfogadok. Asztalos munkákat vállalok.

Maklár Gyula
Rákóczi-ut 26.

hiszem a szobának egyetlen és legfőbb értéke egy könyv volt, amelyely kartársnőnk valami köcsögöt tartott le, a cirillbetűs felirásban Puskin nevét ismerem fel. Kartársnőnk határozottan csodálkozott, hogy ismerjük Puskin nevét, hogy el tudjuk sorolni néhány nevezetesebb alkotását, sőt, hogy Dosztojevszkij, Tolsztoj, Turgenyev és Mereszkovszkij mellett még a nagynak tartott ukrán költő, Selcsenko nevét is ismertük.

Amikor elbucszultunk, Tarnóczy közli a tanfelügyelővel, dr. Koszó főhadnaggy az új állomásparancsnok. A kartársnő láthatóan elkeseredik.

— Mondd meg neki, hogy azért te mardsz a tanfelügyelő — mondja Koszó főhadnaggy — mire én nem alom meg szívóhőz jövő, jóleső nevetés nélkül. Hogyne, hiszen van-e szívet-díztöbb valami, mint ez a hadapródörmeester-kántortanító, aki jó kétezer kilométer távolságra hazájától tetelepet rendez be, csépellét, faszenet égettet, szánkat gyárt, munkára fogja egy egész falunak munkához nem szokott lakosságát, megreformálja a falusi tanügyet, telemeli a tanítónők fizetését és vitathatatlán tekintéllyel tanfelügyelői hivatást is betölt.

— Egy népnél sem vagyunk alvalóbbak — szakad fel belőlem önkéntelenül is, amikor magunkra mradunk.

És bár itt nagyon megkeményedik az ember, csaknem könny gyűl a szemembe, annyira büszke vagyok erre az egyszerű honvéd-hadapródörmeesterre.

GALLYAS FERENC
főhadnaggy

6 pengő Nagyváradon a halottkémiés díja

Nagyvárad thj. város polgármestere 313—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Értesitem a város közönséget, hogy a belügyminiszter ur 20—1943. B. M. számú rendeletével a halottkémiési díjakat újból szabályozta és azt a törvényhatósági jogu városok és így Nagyvárad thj. város területén is 6 pengőben állapította meg. A jövőben tehát a halottkémiést végző városi orvosok, a halottkémiéssel kapcsolatos tevékenységükért az eddigi 4 P helyett 6 penót számíthatnak fel, amely összeget a városi orvosok által átadott városi csekklaapon kell a város pénztárába befizetni. Nagyvárad, 1943 február 3. Dr. Soós s. k. polgármester.

Pártoljuk a keresztény kereskedelmet

Népesedési problémánk multja, jelene és jövője

Irta: Nagy Géza

Nyujtsa fel a kezét, aki nem tudja, hány milliós a Szovjet! Az Egyesült Államok. Vagy akár Svédország. Ez csak hatmilliós, ez százlús -- mondja meg a falusi újságolvasó is -- mert érzi e számok súlyát. A számok békeben is érvényesek. Tudományuk: a biológia a maga színére kezdi testeni az emberiség történetét.

Amikor ugyanis a történelem utján a bennünket behalózó kérdések egy-egy újabb csomópontjához nyulunk, divat végigkutatni visszafelé, hová vezetnek a szálak. Szokás ilyenkor átírni az egész történelmet ennek az új szempontnak a nyelvére. Ez az átírás először merőben új megvilágításba, egy új szín varázsába vonja az élő ember e földön való bukdácsolásának egész történetét.

Igy történt ez legutóbb a gazdaságtörténeti kutatások idején amikor pénzügyi és termeléspolitikai rugókra építették fel minden elmúlt kor nagy fordulóit. Így volt a szociális problémák idején, amikor az életformakutatók élték divatjukat. És így van ez ma is, amikor a népek egyszerű, de nagyon csattanós számadatai teljes erővel a népesedés kérdései után lökték a történelem buvárait. Sajnos, a politikusokat is. Talán egyetlen tudomány sincs, amelynek adatait annyira tévesen használnák fel, mint a népesedés.

Számunkra mindenesetre elsőrendű magyar kérdés ez. A népszaporodás ötven év leglázásabb életkérdésünk. Nemcsak népünk eddigi tragédiái küldenek felé. Felettünk leng örökké az elszaporodás vágya, élvemaradásunk egyetlen lehetősége. Ha más népeknek életkérdése ez, nekünk duplán az, mert sorsunk nagyobb hatalmi állásra kötelez, mint amit népi erőnk után könnyedén teljesíthetnénk. És mi vállaltuk ezt a nagy részt. Ezért érdemes végigkutatni a magyar idöket és tereket mit mondanak? Elszaporodhatunk-e? Mit tettünk eddig? Hogy állunk? Mit tehetünk?

Antal Lajos most megjelent könyve, „A magyar népesedés kérdései”, üdítő tisztaságot teremt ebben az erdőben. Ez az érdekes írás biztos tollal rajzolja elénk népesedésünk ügyét. Amit mond, azon át csak még jobban meggyőződhetünk róla; a népesedés a magyar sors kulcsa.

1

Minden nép ráébredt már a lét-számában rejlő értékére, aminek még egy veszített háború is csak átmenetileg csökkentheti erejét. Az igazi, döntő csaták a szülőszobákban, a gyermekotthonokban és a családban zajlanak le. Itt dől el, akar-e egy nép élni és megéremmelie az életet. Ma már közhellyé vált a családvédelem: már csak részleteiben okoz feladatokat:

**Ráébredt a
kecsze'ny ipart'**

államférfiak már csak a családvédelmi intézkedések leghatásosabbján örökök fejüket.

A magyar népesedés ügye azonban sohasem válhat közhellyé. Ha mindenképp unja már, nekünk akkor is élethalál kérdés lesz ez. Ott vagyunk pontosan azon a határon, ahol nem nyugodhatunk bele kis nép voltunkba. Minden tettünk csak úgy ér valamit ha tudunk emelkedni ezen a határon. Addig minden csak átmeneti megoldás. De abban a politikai helyzetben, amiben mi vagyunk, veszünk és jelentenék, ha az adott tényekhez igazodnánk. Nekünk a legrealistább politikai számítások szerint is *álmodni kell álmodnunk*. Annyi sok rossz csoda történt velünk: most jó csodákat kell akarnunk. Nem tűrhetjük sokáig, hogy a világ népességének mindössze hetvenöt ezreléke maradjunk. Meglévő szellemi súlyunk alapja fut ki így alólunk. Mi a mai helyzet? Lássuk Antal Lajos nyomán, hogyan jutottunk Európa egyik legnépesebb vezető fajtájától mostani állapotunkig. Hogyan csökkent létszámunk Európa népességének három százalékáig.

A honfoglalást az asszonyokkal és a gyerekekkel együtt nem több, mint ötszáz ezer magyar csinálta. Az első századokban rohamos szaporodásnak indultak. Háborumentes, járvány nélküli, építő idők voltak. Egészen a tártárjárásig teljesen érintetlenül fejlőd-

hetett a magyarság, hogy akkor aztán annál váratlanabb erővel zuhanjon rá a pusztulás. Ezt a csapást gyorsan, egészségesen kiheverte. Harmadik Béla korára a magyar nyelvterület már tulcsapott a Dráva és Száva vonalán is. Nagy Lajos korában pedig már három millió magyar élt az Alföld telemagtáras falvaiban. Nagy Lajos uralkodásának súlyát ez az — abban az időben páratlan — létszám szabta meg. Mátyás ötmillió Magyarországa pedig sorsunk legvakítóbb csúcsa marad. Nem véletlen, hogy történelmünk legfényesebb napjai erre az időre esnek. Ezután kétszázötven évre csatatérre változott a Kárpátok köze. A tizenharmadik századig pedig ugyanaz alatt az idő alatt, míg Anglia két és fél millióról kilenc millióra szaporodott, a magyarság ötmillióról hárommillió és százhuszonkétszer lélekre apadt. A nyolcmillió lakosú Magyarországon ekkor már csak 39 százalékot képviselt maga a magyarság. Népi erejét bizonyítja, hogy ezt a százalék-arányt a körülményekhez képest rohamos tempóban tájékozta és a tizenkilencedik század elejére már megint tullepte az ötven százalékos határt. Az ezerekilencszáztizennégyes világháború előestéje Magyarországon huszmillió lakost talált, melyből már ötvennégy és fél százalék volt a magyar. De hol van ez a fejlődés például Angliától, mely ugyanezen idő alatt kilenc millióról negyvenegy-

FELVONULÁS A BELSŐ FRONTON

Magyarország első Asszonyának hívó szavára országos gyűjtés indult hős honvédek felsegítésére. Egy hét óta folyik a némas akció, s mindenkinek bő alkalma nyílik most az itthoni front legszentebb kötelességéből vizsgát tenni.

Nem tudjuk még miként zárul a végeredmény. Nem tudjuk hol, milyen szívrrel sietnek tárcához nyulni, ki milyen értékben ad kifejezést hazafias érzelmeinek, de ha akadnának tétovázók, ha volnának még ma is társult, szűkkeblűek, azoknak szíves figyelmébe ajánljuk azt a ritkán látott megmozdulást, mely a vasárnapi Magyar Futár jótékonyági matinéja tele városszerre megnyilvánul.

Csodálatos, hogy ez alkalommal nem volt szükség a jnyek házhoz szállítására, nem kellett sem hatalmi szó, sem kínos rábeszélés az előadás benépesítésére. S talán példátlan is a maga nemében, hogy a holnapi ünnepély minden talpalatnyi helye már az előadás hivatalos meghirdetése előtt, napokkal elkelt.

Mintha valami nagy, hangtalan vezényszó sorakoztatna volna fel a tömeget már jóelőre, mintha ezek a lelkesen kínált fillérek a csorbítatlan magyar áldozatkészség mellett tüntetésnek most, amikor hívó szó nélkül is önként jelentkeznek, ha a feljükk nyuló kéz iránt meg van a bizalom, a szeretet, a megbecsülés.

S talán, ha okát keresnénk a lelkes felvonulásnak, megnyugvással állapíthatnánk meg, hogy az itthoni arconal súlyának bátor kiállása, erőpróbája ez. Az új korszellem harcosai

mozdultak most meg, akik mindenkor készek nagy magyar célokért küzdeni, lemondani, áldozni. Akiket most is legelőször ütött szíven a kötelesség érzés, akik felbírják fogni, mit jelent a mult háború bomlasztóival szemben most olyan férfiak szavait hallani, akik építeni akarnak, akiknek minden szellemi megnyilatkozása új erőt, erős bizakodást és rendíthetetlen hitet ad a csüggedésre hajlamos lelkeknek is.

Mert tagadhatatlan, hogy a méltóságteljes felvonulás vitéz Imrédy Béla személynék is szól, hiszen a maga minden oldalról elismert közéleti súlyával áll ki az országos gyűjtés eredményének fokozására.

De ha ünnepi demonstráció ez feléle, kemény figyelemzetés is legyen letelé. Mert ha nem is tértek volna még észre a muló harctéri megpróbáltatásokból túl sokat következtelők, számoljanak rá, hogy ez a tömeg még sokkal súlyosabb körülmények között is bátran utjába állana álmaik megvalósulásának. Azok pedig, akik a törtétes hevében megfedkeztek volna arról a köteles tisztelétről és megbecsülésről, mellyel magyar értékeink felé tartoznak, holnap szemléltető összehasonlítást tehetnek poszemnyi lényük és az igazi hivatottak között.

Komoly, tanulságos seregszemle lesz a holnapi felvonulás, mert az épülő új Magyarország népközösségi szelleme tölti meg az ünnepi termet. Egy darabka abból a nagyegészből, mely felemelő biztatás az igazi magyarság megújulás felé.

re szaporodott. Ez az egyetlen példa is bizonyítja, hogy a népesedésnek egyetlen kelléke a betölthető gazdasági tér. Anglia gyarmatokat szerzett ez idő alatt, a magyarság pedig, ha már nem bírta tovább a gazdasági lefojtottságot, kivándorolt.

2

Kétségtelen, hogy legnagyobb veszteségünk a török uralom körüli negyedévezredes herce-hurcában volt. Ki tudja, merre frissítik, milyen népek véret az akkor százezerszámra fogolyként elhurcolt fiatal magyarok.

De nem megvetendő népesedési tragédiát jelentett a világháború sem. A magyar veszteség hatszázhatvan-ezer halott volt. De járványok, a háboruban megromlott halálozási viszonyok, kiesett születések megsokszorozták ezt a számot a valóságban. Az a tény pedig, hogy a hatszázhatvan-ezer halott csupa életerős férfi volt, aki nemcsak biológiailag, hanem szociális szempontból is — mint család-fenntartó — a népesedés erősödésének legértékesebb anyaga, még növeli ezt a káros hatást. Ha pedig kiszámítjuk azt is, hogy a meg nem született gyermekek ivadéka milyen számmal tennének ki, akkor jutnak csak igazán megdöbbentő adatokhoz.

Magát a kivándorlást sem szabad lebecsülni, kilencszázötvennyolcezer főt kitevő tömegével. Hiába vándorolt vissza kétszáznegyvenhétezer belőle, a veszteség még mindig igen tetemes: hétszáz ezer tele munkakézdű, vállalkozószellemű magyar ember, népesedésünk szempontjából kétség-telenül a legértékesebb réteg. A kivándorlás így méreteiben felér három egyazonosabb népesedési tragédiánk bármelyikével, melyben már csak 181 000 tizenhatéves élt már az 1911-es évfolyamból, ugyanebben az évben csak 178 000 gyermek született. Riasztóbb bizonyítékot nem is tudnánk felhozni annak biztos jóslására, hogy amikor az orvostudomány mai iatrasztikus hatása a halálozás javítására megszűnik egyszerre láthatóvá válik az a kegyetlen fogyás, mely népünk testét harapdálja. Szörnyű az, hogy 1939-ben kevesebb gyermek született, mint amennyi a tizenharmadik életévét elérte. A hetveneséves évjáratatit quzadnak, a csecsemőké apad. Ha a halálozási javulás természetes határához érkezik és elkezdődik a nemzeti tényleges fogyása, már kétség lesz segíteni. Hatalmas vitalitású, robbanó népi erejű fajták közé eklekten még szorongatóbb helyzetünk, még sürgetőbbek Antal Lajos számlálnak jajkiáltásai: Segítsetek!

3

Hol itt a segítség. Hiszen ezek a számok a turáni végzet huhogását jelentik Antal Lajos szava élesen csap fel könyve végén: Nem! A magyarság biológiai ereje teljében van a pár öngyilkos rétegtől eltekintve szapor, életszerető. Mindezek a fenti jelenségek alkalmazkodóképességének bizonyítékai. Nemzetünk mai szerkezetébe nem férnek tágabb családok; a család összehuzódik. A gyermek nem előny a létért folytatott küzdelemben, mai kulturális és gazdasági berendezkedésünkben: a gyermek nem születik meg. Ha eltűnnek azok a gorombák rekesztékek, melyek a születő gyermek boldogulása elé állnak már a szülők okos képzeletében is, a magyar felhívás újra megindul, mintahogyan minden eddigi népi vesztesé-

gét kiheverte újra.

A tudomány hideg számai csődöt mondanak itt, ahol az eleven élet forró küzdelméről van szó a halál ellen. Az élet rugalmas anyag, hihetetlen gyarapodásra képes, de rendkívül érzékeny is a sanyarúsággal szemben. A magyarság e pillanatban a végzetes pusztulás felé rohan. Meg kell fogni és megfordítani száguldo halálszekerét. Új medret kell ásni a magyar tömegek életének: virágosabbat, életre-csalogatóbbat. Kertté változtatni a földet, ahol milliók élnek, olyan kertté, ahol gyermekkacagás kívánczik. Meleg testvéri közösséggé a nemzetet életet, ahová érdemes születni. A gyermekek tudni fogják ezt: jönni fognak, mint tavaszi vihar. Cüggyögésükben boldog évszázadok mosolyognak felénk. Apró lábaik dübörögve menetelnek az új élet lüktetésében vértelen diadalok felé, mely tul megnyert vagy veszített csatákon várja a szapora népeket.

Egyedül rajtunk áll, e kritikus idő órállón, mit talál a második évezredforduló a Kárpátok között. A tudós kivikolt pusztuló indián-magyarjait, vagy Antal Lajos vérbő álmát: hisz millió magyart!

Tanfolyamokat rendeznek a kályhásoknak a korszerű kályhaépítés elsajátítására

A közellátási bizottság tegnapi ülésén a faellátás ügyével kapcsolatban Hlatky Endre főispán érdekes megállapítást tett. Eszerint a faellátás ügyét kedvezőtlenül befolyásolja, hogy a nagyváradi lakások nagyrésztében rosszak a kályhák és ezért kívánatos volna az összes cserép-kályhák „Hartmuth” vagy más hasonló rendszerűvé való átrakása. A Kereskedelmi és Iparkamara részéről Horváth Árpád bejelentette, hogy a kamara hajlandó tanfolyamot rendezni a nagyváradi kályhások részére a tanfolyam résztvevői aztán a tavasz és a nyár folyamán magyaránymunkát végezhetnek a lakásokban, aminek eredménye kétségkívül nagy famegtakarítás lenne a jövő idényben.

Widekind őrnagy:

ILYEN A TÉLI HÁBORU

Másfél méteres hóban, 40 fokos hidegben is kell és lehet harcolni

A Magyar Lapok berlini katonai munkatársától.

Keleten már októberben beköszönt a könyörtelen hideg, amely a téli hónapok alatt eléri a 4—5 fokot. Különösen akkor válik ez a borzalmas hideg elviselhetetlenné, ha társul vele a pusztító szél, amely minden ruhát, takarót keresztüljár. Legerősebb a széles, sima mezőkön, mint például Ukrajnában és a sziyeppe vidékén. Az első hó is leesik már októberben.

A bolsevistáknak nem okoz a tél olyan nehézségeket, mint az európai

katonáknak, mert ők hozzászoktak és a 30—40 fokos hideg annyira nekik, mint nekünk a 10 fok. Hogy ezt a természeti előnyt a tengelycsapatok lecsökkentsék, a mult világháború és a mult téli hadjárat tapasztalatai alapján mindent megtertek.

A hótakaró magassága nem mindentűnt egyforma: általában délről észak felé haladva, mindig magasabb. Míg például Ukrajnában a hó vastagsága csak fél méter, ugyanakkor északon egy vagy másfél méter a hótakaró normális magassága.

használhatatlanná válnak, sok bajtárs elete, esetleg vereség vagy győzelem felélt dönthetnek.

Mindenre pedig az egység vezetőjének kell felügyelnie. A vezetőnek előrelátónak kell bizonyulnia, mert minden menetelés, minden egyes járőrtevékenység vagy harc, de még az állás kiépítése is sokféle előrelátó intézkedést követel meg. Korántsem elég az, hogy elrendeli a szükséges előkészületeket minden dologra, hanem ellen is őrzi a kiadott utasításokat és azok végrehajtását. Egy járőrparancsnoknak mondhatni saját nagynak kell a járőr tagjait felöltöztetni, nehogy a ruházatban, a felszerelésben valami hiányozzék, vagy rossz legyen. Az ellátásra is neki kell gondolnia. Minden emberének magával kell a menetadagját vinnie, még pedig elkészítve, mert a 40 fokos hidegben nem lehet a kenyeret vágni, vagy a kollektív szelietelni.

Az egység vezetőjének dolga az ellátásról is gondoskodni. De a lovak és motorok elhelyezése is reá vár. Az autóknek mindig készen kell állni és ezért ügyelni kell arra, nehogy a motorok befagyjanak.

Roppant fontos minden katona számára az ellenség harcmódozának ismerete. Ez az ellenség az emberi életnek számukra szinte érthetetlen semibevevésével rohan vonalaink ellen, éjjel és nappal, napsütésben és hóvihárban. De a nagy ember és hadianyag bihatetlen mértékű feláldozásával sem éri el célját; a háború tovább folytatásához szükséges vidékek visszafoglalását.

Fontos a jó táplálkozás

A tél okozta megerőltetések elviseléséhez táperős ételre van szükség. — Gyakran van úgy, hogy nem lehet mindenhol gulyáságyut vinni és így a katonáknak saját maguknak kell ellátásáról gondoskodni. Ebben az esetben is nagy szolgálókat tesznek a bevált receptek és a tapasztalatok. Higgyan terem magának a katona éjjeli szállást, amikor semmiféle település nincs a közelben, vagy pedig harc idején úgy adódik a helyzet, hogy az éjszékát is a csatatéren kell eltöltenie? Ekkor veszi nagy hasznát annak, hogy el tudja készíteni magának a védőhelyét a hóban, amely sokkal jobban véd a szél és hideg ellen, mint ahogy az ember azt gondolná.

Harcolni télen is úgy kell mint nyáron.

De ilyenkor nehezebb, lassabb és fárasztóbb. A tüzfegyverek nagy feladatot kapnak a téli háborúban. — Ezeknek állandóan lövésrekész állapotban kell lenni a legnagyobb hidegben is. Nagy ügyességet kíván a könnyű fegyvereket tüzelőállásba vinni. Ugyanis ügyelni kell arra, nehogy tüzelésnél a fegyver a hóba kerüljön. A nehéz fegyverek kezelése is sok és nehéz munkát igényel. Állás kiépítésénél lehetetlen robbanó anyag nélkül dolgozni, mert másképp nem lehet a mélyen fagyott földbe leásni. Ezért sokszor az állások a hóra vagy a hóban épülnek ki. A három méter vastag hó már megvéd a gyalogságot lövedék és könnyebb szilánkok ellen.

Nagy gondot kell fordítani az álcázásra is

Nagy gondot kell fordítani az álcázásra is, mert a sötét színű egyenruha és fegyver, esetleg a kiásott föld mesztől feltűnik a fehér hótakarón. Azért az ügyes álcázás rappid fontos és általa sok felesleges veszteség kerülhető el.

De a frontkatonának nemcsak magára hanem minden hozzátartozó dologra ügyelnie kell és éppen úgy kell a hideg ellen védekeznie a rája bizott állatot, szállító eszközt és más dolgot. Mert ezek a harcolók segítői, melyek, ha kiesnek, vagy

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ

Tatár Péter tizedes megfagyott

Ira: Koppány Erzsébet

Bontakozó tehetséget mutatunk be ma olvasóinknak Koppány Erzsébet személyében. Koppány Erzsébet a helybeli tanítóné képző V. osztályos növendéke. Félénken kopogtatott a szerkesztőség ajtaján és szerényen adta át kéziratát — egy kis háborús novellát. Azonban szerényesége dacára is fölcillant a szemében valami, amit az istenadta tehetség tudatalatti önérzetének szoktunk nevezni. Felcillant irárában is az az erő, amit csak a tehetség, az írói készség magyaráz meg. Azzal a kíváncsággal bocsátjuk útjára első írását, hogy sok sikere és öröme legyen a jövőben. (Szerk.)

A minapi X. zászlóaljunk parancsnokságához rövid jelentés érkezett a zászlóalj harctéren küzdő kőtelékeitől: „Győzelmesen vonulunk előre. Az egyik éjjel Tatár Péter tizedes megfagyott...”

Eppen bent jártam ódesapám irodájában, mikor a hír megérkezett. Nem történt semmi, csak egy ember meghalt, megfagyott. Hosszan gondolkodtam, kérdezősködtem: hogy is történt, hogy is lehetett?

A sivatagi szél befűjt a zöld honvédek köpenyek alá, feldagasztotta és kegyetlenül kisodorta azt a csepp meleget is, ami a ziháló mellék felett felgyülemlett. Hajnal óta ment a század előre a havas szélben. Reggel még piroson a forró kávéból, a mely álomtól csillogó szemmel taposták a keményen ropogó orosz havat. Itt is, ott is felhangzott valami pattogó induló és még a hadnagy úr lova is vidámabban lépegett elől. Aztán nehéz lett a puska, igazítani kellett rajta. Mindenképpen kemény volt és súlyos, mintha ólomból lett volna. Egyik-másik bajtárs két puskát is cipelt, hogy könnyítsen a gyengébbben. De menni kellett előre! Még estig el kellett érni a 173-as megasztatot a nagy Don kanyarban. Ott kezdődött az erdő, ott

végződött a magyar vonal. Azon túl Sztalin-organák, szovjet ágyúk torka ásitott halált.

Már sötétedett. A dühöngő szél kavargó hófelhőket hajtott és el akarta söpörni a kis sereget, mely még mindig előre tartott. A leheltetűhöz kéregben odafagyott arcokra, kezük dermedten fogta a puskaszíjat. Pislákoló fény tünt fel a láthatáron, az erdő alján.

— Mindjárt megérkezünk fiúk, kitaratás! — kiáltott hátra a hadnagy. Hangját csak foszlányokban sodorta hátra a szél.

Végre elértek az első fáig. Az előbb csak pislákoló fény jól épített fedezékből jött, mely hívogatón csábította a dermedt honvédeket. Néhány perc, pattogó vezényszavak és megtörtént az őrsérváltás. Századunk jókedvűen helyezkedett el a formás földalatti építményekben, melyeket oly jól rejtett a hó, hogy csak közvetlen közelből lehetett észrevenni. A hadnagy úr végigjárta a fedezékeket. Mosolyogva nézte a felatkozó honvédeket, akik feledve az egész napi fáradságot, még nótáznai is kezdtek. Sápadt arca kipirult, mikor bárány tekintett.

— Mennyt lárdtek ma és mégis milyen jókedvűek, — gondolta.

— Csak Isten-áldotta nép ez a magyar!

Gyors szippantásokkal végigszívta a cigarettáját és odakiáltotta a fiúknak:

— Holnap is nap lesz, tegyük le magunkat, pihenjünk, gyerekek! Meg van mindegyiknek a helye? Az éjjel még jön egy század, gondoljatok azokra is!

Még egy jó hasáb a tűzre és nemsokára álomba merült, köpenybe burkolt alakokat világított meg a tűz. Aludt mindenki, csak kint az erdő másik szélén álltak merev figyelésben az őrszobrok. Vigyázni kell, mert gonosz és tavasz a muszka.

Már jó darabot megevett az idő az éjszakából, amikor újabb század érkezett. Idősebb emberek. A szörnyű hidegtől elgémberedett, elcsigázva érték el az állást. Az alvók felriadtak a zajtól. Helyet szorítottak társaiknak, új sadarabokat dobtak a kis fedezéki kályhába. A szélső fedezékben a tűz mellett, két ember halk beszédbe kezdett falatozás közben.

— Honnét jöttök, bátya?

— Békésből, — mondta az öregebb harcos.

— Az a, mi is onnan gyűrünk, Gyuláról!

— No testvér, csak kicsi a világ, —

Amiről még szó esett a NAC vacsorán

Február 14-én és 21-én barátságos mérkőzés lesz. — Mit beszélnek a szabálymagyarázó értekezletről?

Beszámoltunk már róla, hogy milyen lelkesedéssel sorakozott fel Nagyvárad sportközönsége az új NAC Otthon avató vacsoráján. Természetesen a sport jegyében folyt le az egész lakoma, mert még a táncoló párok között is leginkább a tavaszi fordulóról esett a legtöbb szó. Hiába rohan az idő, s február 28-án már rajtához állnak Bódolák, hogy a kerék labda elindításával kezdetét vegye egy igen izgalmasnak ígérkező idény.

Ez a gondolat foglalkoztat mar minden vérbeli szurkolót és ez a fő téma, ha két futballrajongó összerúlik.

Az avató vacsorán legtöbb szó esett a bajnoki előtt tervezett bemelegítő barátságos mérkőzésekről. Éppen ezért megkérdeztük Ajtay Gyula miniszteri biztost, hogy milyen terveket szőnek 28-a előtt?

— A csapat edzése már annyira előrehaladt, hogy időszerű valami komolyabb bemelegítő mérkőzésről gondolkodni — felelte a miniszteri biztos. Igy két mérkőzést is lekööttünk Február 14-én a békéscsabai Törekvést látjuk vendégül, míg 21-én pedig a Debreceni VSC látogat el hozzánk. Mindkét mérkőzés igen izgalmasnak ígérkezik. Az előbbi, mert első összecsapás lesz az idén, a másodikon meg sok a törleszteni valónk, hisz a múlt évben kétszer kaptunk ki a jóképességű DVSC-től! és ezt valahogy reparálni kell.

A szabályok ismeretével a játék is szebbé válik

De sok szó esik a szabálymagyarázó értekezletről is. Általános sikere volt Ujváry Ferencnek és Moldoványi Lajosnak a vetített képekkel szemléltetett lesszabály és testtel való játék szabálymagyarázóinak.

— Nagyjelentőségű akció ez — mondja meggyőződéssel Rónay Ferenc edző. — Szükségé van erre a játékosnak és játéktezőnek egyaránt.

És csakis ezen az alapon lehet elérni, hogy a játéktezők egyformán alkalmasnak ígérkező tavaszi forduló előtt, amikor az NB I hatodik helyezettje is könnyen bajnok lehet. Ilyenkor a legkisebb birói tévedéssel is jövátéhetetlen hibát lehet elkövetni.

A közönség sem háborogna annyit

Megkérdeztük Gazdag Ferenc helybeli játéktezőt is.

— Nagy szükség van erre a továbbképzésre, különösen most, az igen izgalmasnak ígérkező tavaszi forduló előtt, amikor az NB I hatodik helyezettje is könnyen bajnok lehet. Ilyenkor a legkisebb birói tévedéssel is jövátéhetetlen hibát lehet elkövetni.

Nagy hasznunkra volt az oktatás

Tóth Matyi is örömmel vette a szabálymagyarázó fejtágítást.

— Mint szülő játékos különösen a lesszabályok iránt érdeklődtem — mondja Tóth Matyi — és mondhatom igen értékes tapasztalatokat szereztem az előadásokon. Nagyon üdvöslenne, hogy minden játéktezőt Moldoványi Lajos magyarázata szerint itélné meg a leshelyzeteket, akkor kevesebbet állítanának le engem is. Nagy hasznunkra volt az oktatás, mert így a válogatott mérkőzéseken is jobban beletudunk helyezkedni a

lesz, mert a szabályok biztosabb tudásával a játékos és a játéktező is kevesebb hibát vét. Csak még gyakrabban kellene ezeket az előadásokat megtartani.

Még gyakrabban kellene alkalmazni a szabálymagyarázó értekezleteket, hogy tökéletes egységes felfogás alakuljon ki a szabályértelmezés terén játékos és játéktezők között egyaránt. Így a közönség sem lenne kitéve a többféle felfogással felesleges izgalmasnak, jobban megtanulná a tömeg is a szabályt és sokkal simábban folynának le a mérkőzések.

külföldi játéktezők irányításába. Különösen a testtel való játéknál vagyunk a külföldtől nagyon elmaradva. Reméljük ezen is segíteni fog ez a repülő fejtágítás.

Ezekről beszélgettünk a NAC vacsorán és a mi véleményünk is az, hogy a szabálymagyarázó értekezleteket intézményesebbé kellene tenni, a szabályok pontosabb tudásával és egységesebb felfogásával nagyot lendülne előre a magyar labdarugó sport.

(k)

Késő éjszakába nyúló értekezlet volt csütörtökön este az NMK-Törekvés labdarugó szakosztályában

Tárnok László és Bárány Miklós régi tagokkal egészítették ki a szakosztály vezetőségét

Jelentettük már, hogy az NMK-Törekvés labdarugószakosztálya teljes erővel belefeküdt az újjászervezésbe. Sulyok Miklós elnöke alatt új szak-

osztály vezetőség állt a labdarugók élére.

Az új vezetőség teljes erővel dolgozik és csütörtökön este is késő éjsza-

Veszek: Késpénzért, vagy eserébe szólóltványért és gyümölcsfáért

Riparia Portális

vagy Berlandieri síma I. és II. oszt. vesszőt.

Eladók: Gyökeres szólóltványt, európai síma és gyökeres vesszőt, gyökeres Ripariát és 3-4 éves erős gyümölcsfacsemeteket.

Arjegyék ineyen.

Szücs szólóltelep és faiskola Bihardíszeg

kába nyuló tárgyaláson foglalkoztak a szakosztály ügyével. Az ülésen résztvett két újabb régi taggal egészítették ki a vezetőséget Bárány Miklós és Tárnok László személyében. És amint a jelek mutatják a közeljövőben igen érdekes meglepetéseket fog hozni a régi Töri-vezetők összefogása.

A csapat különben megkezdte tornatermi edzéseit és a jövőhéten már a mezei edzésre is sor kerül.

Hétfőn este fél 7 órakor játékos értekezletet tart az egyesület az NMK-Törekvés helyiségében, amelyen minden játékos köteles megjelenni.

Vasárnap délelőtt mezei edzést tart a MAV csapata

Gyülekező a fűtőház szertárában fél 10 órakor

A MAV együttese is befejezte a tornatermi edzést és vasárnap délelőtt már szabadban végzik a mozgást, amely mezei gyaloglásból és futásból fog állni.

Gyülekező a fűtőház szertárában vasárnap délelőtt fél 10 órakor. Minden játékosra kötelező a megjelenés

Kávéházakban és vendéglőkben kéri a MAGYAR LAPOK-at.

törölte száját az öreg.

— Magam is jártam fuvarba mostanában Gyulán, — fűzte hozzá.

Erre már fölfigyelt egy jóarcú, barnapiros fiú is. Éppen a másik oldalára akart fordulni, mikor megütötte fülét az újonnan jött szava. Félkönyökre támaszkodva ő is beleszólt a két ember beszédébe. Az öreg honvéd figyelmesen nézegette, aztán rendre válaszolt. Társalátva, hogy ezek ketten is megértik egymást, nyugodtan oldalára dőlt és elaludt.

Ők ketten beszélgettek. Lassan szó esett Dobozról is, Cseke Andris falujáról. Kissé csillagó szemmel kérdezősködött, mikor járt arra a másik.

— Ugy négy hete, — mondta az öreg jó darab szalonját és kenyeret dugva a bajusza alá.

— Elég gyakran járok arra fuvarba, — tette hozzá.

— Akkor ismeri is tán az odaválósiaikat? — izgult Andris.

— Hát már a' néket, — hangozott a válasz akkurátusan.

Andris szíve megdobbant. Az öreg biztosan ismeri Virág Marisókat. Tán még hírt is mondhat a mátkájáról. És keze öntudatlanul simított végig mellén, ahol a majd háromnegyedéves rózsaszínű lap, azzal a kedves, nagyfejű irással, lapult.

A nyelvét ugyancsak birizgálta már a kérdés, de hát csak nem ronthat ajtóstól a házba! Magyar ember ő, tudja, mi az illem. Erősen félkeze hangja remegését, kérdezte végig a falut. Végül nagy nehezen kibökte:

— Hát a Virág János szállít-e még Gyulára zöldséget?

— Az ám, annak ugyan jól megy, — törölte a bicskáját a bajuszos magyar. — Most biz' szépen pénzelt! Ha hazakerülök, én is nekivágok a zöldségnek! — Aztán lassan fészkelődni, vackolódni kezdett az éjszakai fekvésre.

— Van annak egy leánya is, — szólt fojtottan Andris.

— Igen, a Maris, — szűrte a szót az öreg.

— Derék, dolgos leány volt akkorában, hogy otthon jártam, — próbálgatta szórabírni az öreget Andris.

— Hát vót, vót, de most nem nagyon bírja a dögöt, hogy a gyereket várja. Oszti pirul is az apja, hogy a lánya így megszégyenítette. Azt mondják, a Teiór Péteré a gyerek.

— A rongy teremtés! — hördült fel a fiú vörbeborult szemmel.

— Biz a' rongy! Aszondják, a szere tője ideki van, — nézegette fűrkészve a fiút.

— Oszti Li gondúta vóna, hogy az a

vezna, pipaszár ember... na, de a fehérszár eszt a boldog Isten érti... Aggyon az Isten nyugodalmat mindnyájunknak! — fordult el az öreg, látva a nagy hallgatást. Csakhamar mély lelkézése tanuskodott, hogy rá már Isten békéje s a hazai ég borul.

Andris gyötrődve nézett a tűzbe. Maris, az a szép, tisztaszemű Maris... az ő Marisa... nem, nem az övé...

— Hát hites asszonyom nem akartál lenni?... csak úgy a hátam megett, büjkálva... Maris, hogy tehetél ilyet velem? — nyögött fel kínosan a fiú. Aztán rettenetes kép villant agyába.

— Hát ha megcsalta az a másik... hát ha hazudott neki és úgy történt... tán megkényszerítette... — Pusztító düh fogta el:

Az a nyiszlett... az a... az én tiszta virágomat?... *

Andris nagy óvatosan jesszebbre húzta derekán a szíjat, levette puskájáról a szuronyt. Besimította a kabátujjába. Az éles vas halk szisszenéssel tünt el: Jaj neked Tatár Péter! Aztán megindult kifelé.

Senki sem vette észre. A szél sűrített: Jaj neked Tatár Péter. Halál! Halál!... A faán keményen a vállára sűrített: Jaj neked Tatár Péter, jaj neked! Izzó gon-

dolatok kintózták a fiú lelkét... Jaj neked Tatár Péter! — hörögte eltorzul arccal, Jaj neked, nyögte a hó is.

Ugy érezte, megfullad. Feltépte köpenyét és úgy rohant előre. Minden fa közelebb hozta az erdőszélhez. Ott állott Tatár Péter, az őrszem.

Az erdő széléhez ért. Már látta Tatár Péter mozdulatlan alakját, amint egy fának támaszkodott.

Villámló szemmel előhúzta éles vasát és óvatosan ment előre... Még öt lépés... még kettő... egy...

— Jaj neked Tatár Péter, — ordított... de kezéből kihullt a fegyver.

Lassú, tört mozdulattal leemelte sapkáját, összekulcsolta kezét. Ott állt előtte fának támaszkodva Tatár Péter tizedes jéggedermedve. Sisakját vastagon fedte a hó. Arcán, bajuszán kemény jégréteg, bundája csupa hó... fehér hó ember-honvéd. borzalmas halott...

Könny szökött a fiú szemébe. Mély sóhajjal elmorzsolta egy Miatyánkot, begombolta köpenyét, kivette a halott kezéből a fegyvert, lefektetett a havas földre és odaállt mellé. Mert őr nélkül nem maradhat a tábor...

Reggel aztán megindult haza a jelentés: Győzelmesen harcolumk. Az egyik éjjel Tatár Péter tizedes megfagyott...

Ujházyne Tóth Mária:

Farsangi levél 1943-ban

Édes kis Hugom!
Hosszú hallgatásodot nem tudtam mire magyarul írni. Annál nagyobb örömmel bontogattam leveledet, mely, mint tudod, mindig napsugarat jelent nekem, még a tél közepén is. De most kedvetlennek és szomorúnak látlak az íróson keresztül. Ez pedig nagy hiba, Mártikám!

Azt írod, farsang van és Te semmit sem tudsz belőle. Hiába álmodtad meg már az iskolapadban az első leheltekönnyű, hófehér bálruhádut, az idén nincs egyetlen bál sem, hogy felvehetnéd. Lélekben látlak kis Hugom és az én szívem is beléfájdul ebbe a Te nagy szomorúságodba. — Segíteni szeretnék rajtad, hogy megint mosolyogni lássam: az arcoskádat és innét messziről is halljam a vidám dalolódot.

Sajnos a te nénéd nagyon kicsi ahhoz, hogy Neked és a többi sok fiatalnak mulatságokat, bálokat rendezzen, de talán a jókedvedet visszavarázsolhatom, ha így levélben elbeszélgetünk.

Mártikám, láttál már kórházvontatót? Én láttam még az elmúlt világháborúban. Kicsi, elemista leány voltam akkoriban. Falun laktunk, úgy, mint Te és az egész háborúból valami keveset láttam. Nem hiányzott semmink, legfeljebb, hogy a megszokott kakaó helyett árpakávéval reggeliztünk, amit már akkor is ki nem állhattam. Hallottam, amikor a délutáni postával érkező újságot átolvasták anyámék, hogy itt is, ott is nagy harcok folynak. Ilyen szavak röpködtek a levegőben: nagy téli offenzíva Dobóidó, Gorlicé, Limanova, meg anyai más idegen név. Az értelmüket felfogni nem tudtam, de bennem éltek, velem növekedtek. Háború van. Ezt tudtam, de hogy ez mit jelent, nem értettem.

Egyszer aztán Pestre utaztunk anyámmal. A vonatunk hideg volt. Emlékszem, takaróba csavartam a kezemet végig az út legnagyobb részét. Sokat féstünk. Mindenki türelmetlen volt, mindenki sietett volna. Végre Kelenföldet elhagytuk, átdübörögtünk a Dunán és bejutott a vonat a jóismeretű üvegtelep alá. Szokatlan, szomorú teljesen újszerű kép tárult elém. A szomszéd sínparra kevéssel előtünk lúthaltott be egy kórházvontató. Feketébe öltözött, cilindres utak, tinóm hölgyek, vöröskeresztes nővérek várták. A szemükben virákozó szertel, a kezükben virág, meg sok csomag, cigarettával, édességgel.

Mindaz olyan kedves, mozgalmos volt, hogy arra kértem anyámat: nézzük meg mi is. Anyám mosolygott, szorosabban fogta meg a kezemet és beálltunk a várakozók közé.

Hogy aztán mi történt, inkább a szívemmel, mint a szememmel láttam.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol!

mert azokat előntötték a kóányek és letörölni nem volt időm a sok látrivalótól. Egymás után nyitlak az ajtók és katonákat segítettek le a lépcsőkön. Volt, aki a saját lábán szállt le, volt, akit hordágyon emeltek le, mert a lábát otthagya valahol a Kárpátokban, vagy az olasz fronton. Némelyiknek a szemén volt tekta kötés. Azok nem látták többé a napsugarat és a kisgyermekük mosolygását. Megint másoknak a karja, keze, a feje volt lepólyálva hófehér kötéssel. De ki tudná elmondani azt a sok veszteséget, ami őket érte?

Mégis, akár hiszed Mártikám, akár pedig hitetlenül csóvárod a fejecske-det, mindegyik mosolygott. Ha láttad volna azt a sok meleg mosolyt! Nem is volt szomorú látvány a kórházvontat. Inkább szép volt és példamutató. Egész biztosan emlékszem, hogy akkor tanultam meg azt a szót: hazaszéretel.

A többi részlet már elmosódott előttem, de az amit itt Neked leírtam, örökké élni fog bennem.

Mártikám, kis hugom! Olyan nagy dolgok ezek! Ma megint sok katonavontat viszi ki a magyar fiúk, a háját védeni. Vidáman mennek el, fel-

virágozva, boldogan. Odakint aztán hős lesz belőlük. Értünk harcolnak, érted, értem és mindannyionkért. Mindent áldoznak, fiatal életüket is, szó nélkül. Nem lázadoznak. Azután hazajönnek, némelyek kórházvontaton, csendesen, mosollyal az ajkukon. Senki nem tudja mit szenvedtek. Ők nem mondják, de nekünk mégis gondotnunk kell rá, a napnak minden órájában. Ha dolgozunk, ha szórakozunk, ha imádkozunk, de akkor is, ha panaszkodni akarunk. Hiszen többet nem adhatunk nekik. Az egészségük karjukat, lábukat, a látó szemüket hiába kérnék tőlünk.

Ne lázadozz hát kis Hugom! Ne panaszkod a mai nemzedék nehéz sorsát. Ne fájjon a szíved az el nem készült bálruháért, az el nem táncolt csárdásokért. Most a komoly, megfélemtelt munka idejét éljük és a lemondásokot. Rázd fel magad a kevetlenségéből és a vidám farsangi mulatozás helyett lendíts Te is valamit a magyar jövőn. Tudod, hogy szükség van minden dolgos kézre, a Téca-re is. És ha bárki kis szívednek néhez lesz a lemondás, gondolj a kórházvontatokra a mosolyogva szenvedő hősökre. Meríts erőt az ő erejük-ből és legyél nagyon büszke arra, hogy magyar vagy, mint ők.

Tudom, hogy megértetted és nem neheztelsz rám. Irjál minél előbb, hogy boldogan olvashassam vidámabb leveledet, a Te nagyon szerető nénéd

Együtt so Vitamint!

Szervezetünk ellenálló és úde lesz. Kitűnő zamatu hibálan **fajalmák** P 1'60-tól P. 2'60-ig **Jurcsa nál** Mu-solini-tér Telefon 11-96

Versenytagyalási hirdetés a szegények temetésének megrendezéséről

Nagyvárad thj. város polgármestere 3330/1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Nagyvárad thj. városa a szegény temetkezésekhez szükséges koporsó, kereszt, vagy fejfa és a halottak elszállítására, valamint a rendőrség által bencolásra rendelt hullák elszállítására 1943. évre nyilvános versenytagyalást hirdet.

Az érdekelt temetkezési vállalatok ajánlataikat szabályszerűen felbélyegezve 1943. február hó 16-ig déli 12 óraig bezárólag a Közművelődési és Szociálpolitikai ügyosztályhoz (II. emelet 28 sz. szobában) adhatják be.

A szállításra vonatkozó feltételek fenti ügyosztálynál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1943. február 5-én.
Dr. Soós István,
polgármester.

Uralkodó, aki már a második világháborút is megerte

— Több mint negyven éve uralkodik az olasz király —

A jelenleg háborút viselő nagyhatalmak közül Olaszország az egyetlen állam, melynek élén ugyanaz az államfő uralkodik, mint a múlt világháborúban. A nemrégiben 73-ik születésnapját ünneplő III. Viktor Emánuel immár több, mint négy évtizede gyakorolja hatalmát a legnehezebb és legválaságosabb körülmények között. Önuralom és szigorú teleti fegyelem, valamint a modern uralkodó kötelességeinek és feladatainak komoly átérzése jellemzik az olasz királyt. Hogy nem csak „tisztelheteli”, hanem valóságos király, az többször kimutakozott a multban. A caparettoi katasztrófa után, midőn a német-osztrák-magyar csapatok betörték az ország északnyugati részébe a fejüket vesztett tanácsadók közt csak Viktor Emánuel erős akarata és jóvendőbe vetett reménye tudta a csapatok önbizalmát meg erősíteni. Ugyanígy a helyzet urának bizonyult midőn 1922-ben nyíltan állást kellett foglalni a fasizmus ellen, vagy mellett. Viktor Emánuel volt az első, aki felismerte a fasizta mozgalom rendező erejét a háború utáni zűrzavarban. A legnagyobb eréllyel tagadta meg aláírását ahhoz, hogy a fasizmussal szemben kivételes állapotot hirdessenek ki, sőt magához hívatta Mussolinít. A két ember az első perctől kezdve megértette egymást, együttműködésüket és barátságukat azóta sem zavarta meg semmi, bármennyire is szeret az ellenséges propaganda „ellentétekről” csevegni.

Az olasz királynak jelentékeny szerepe van a hadvezetés problémáinak megoldásában. Munkanapja reggel 7 órakor kezdődik. A kihallgatásra rendelt személyeknek nem egyszer már 7 órakor meg kell jelenni a Quirinálban. Akik-

nek alkalmuk volt a királlyal beszélni, nem győzik csodálni az összes politikai, gazdasági és kulturális kérdést felölölő hatalmas tudását. A jelenlegi háború munkaterhe miatt alig van ideje saját kedvtelésének élni. Viktor Emánuel ugyanis szenvedélyes éremgyűjtő, sőt korunk egyik elismert szakértelműje a numizmatikában. A világon egyedüálló olasz éremgyűjteményében 200.000 darab van. Vezetése alatt folyik az olasz érmek és pénzek 24 kötetre tervezett katalógusának kiadása is.

Amint a család feje, úgy az olasz királyi család többi tagja is páratlan emberi erényről tesznek tanuságot. Heléna olasz királyné minden tekintetben méltó hitvese urának. Jótékonyága közismert, a gyermekbénulás és az ezzel kapcsolatos betegségek elleni harcban pedig évtizedek óta szinte már történelmi szerepet játszik. A gyermekbénulás leküzdésére általa alapított kórházak, tudományos intézetek és laboratóriumok az egész világon mintaképül szolgálnak.

Az 1904-ben született Umberto trónörökös, piemonti herceg gyermekkorától közvetlen kapcsolatban áll a nép széles rétegeivel. Mint fiatal fiú egy nyilvános gimnáziumba járt, a római Mamiani-intézetbe. Ugyanakkor a Collegio Militare-ban részesült katonai nevelésben. Ezután a bolognai egyetemen tanult. Egyébként egész nevelését Bonaldi tengernagy irányította. Szülei kívánsága szerint nagy súlyt fektettek nevelésénél a nyelvek tanulására, úgyhogy a trónörökös ma olaszon kívül folyékonyan beszél franciául, németül és angolul, ezenkívül meglehetősen jól szerbül, spanyolul és oroszul. Nagy művészetpártoló és magának is elsőrangú gyűjteménye van modern festők művei-

ből. A sport minden ágát űzi, bár szenvedélye a sietelés. Jelenleg a délolaszországi és szicíliai hadseregek parancsnoka, ezeknek feladata az olasz partok védelme. A háború óta egyre jobban ránehezülő kötelességek és gondok észrevehető változást idéztek elő egész lényében. Ma már nem az egykori vidám és gondtalan „principino”, hanem komoly és fegyelműzött parancsnok.

A trónörökös vette feleségül Mária José belga hercegnőt, aki nagyon hamar beilleszkedett új hazája viszonyai-ba. A háború kitörése óta szakadatlanul a sebesültek és betegek ápolásának szenteli magát. A fiatal párnak három bájos gyermeke van.

Az olasz királyi párnak az egy fiún kívül még négy lánya van. Jolanda férje Calvi di Bergola gróf. Mafaldát Fülöp hesseni herceg vette feleségül. A harmadik leány Giovanna hercegnő, 1930 óta III. Boris bolgár király hitvese. A legkisebb Mária hercegnő, aki szülei-vel hozzánk is ellátogatott, 1939 januárban ment férjhez Lajos hourbon-pármái herceghez. (TFK.)

Szolgálatos gyógyszertárak:

IV. CSOPORT:

Gránátalma gyógyszertár, Rákóczi-u. 27. (Irgalmasrend) 15-25.

HUNGARIA gyógyszertár, Mussolinitér 8. (Szabó Aczél I.) 15-28.

MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Gálósi F.)

ORANGYAL gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 44. (Révész J.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.

Kéziratokat nem adunk vissza

A városi főispán és a polgármester Budapestre utaznak. Nagyvárad. Saját tud. Soós István polgármester és Hlatky Endre főispán Budapestre utaznak s ez alkalommal nagyjelentőségű közellátásügyi és közigazgatási kérdéseket intéznek el az illetékes miniszteriumokban. Fővárosi tartózkodásuk több napig fog tartani.

MÁR AMERIKÁBAN SINCSEK TEJ-SZINHAB. Stockholmi jelentés szerint a Times egyik legutóbbi számában a következő hírt lehetett olvasni: „Az Egyesült Államok polgárai nem kapnak több tejszinhabbal díszített tortát. Hogy a vaj, sajt és tejpor készítésére szükséges évi 1.136 millió liter tejet megtakaríthassuk, a kormány azonnali hatállyal betiltotta a tejszinhab eladását.”

NSE-tea

vasárnap délután
 az Újságró Otthonban

FELHÍVJUK az Ipartestület Falpári szakosztálya tagjait, hogy 1943. február 7-én vasárnap délelőtt 11 órakor az Ipartestület dísztermében tartandó beszámoló és tisztújító közgyűlésen, a napirend fontosságára való tekintettel, pontosan megjelenni sziveskedjenek. Vezetőség.

MILYEN VOLT A TERMÉS FINNORSZÁGBAN? Helsinkiből jelentik. A finn külkereskedelmi szövetség jelentése szerint Finnország 1942. évi gabona-termése kerek 425.000 tonna. Ez megfelel az előző évi termésnek és a szükséglet 64 százalékát fedezi. Burgonyából 971.000 tonna termett, vagyis 178 ezer tonnával több, mint 1941-ben.

Gépjárművezetőképző (autó és motorkerékpár)
 kezdődik hétfőn, február 8-án este 7 órakor. Beiratkozni lehet az iskola irodájában d. e. 10-11-ig, este 8-tól 8-ig Ritoók Zsigmond utca 15. szám. Telefon 22-09. (Andriška garage)

230 éves a szárított hal Norvégiaiban. A norvég halkereskedelem tulajdonképpen csak a 17. század második felében kezdett felvirágozni, midőn az addig jelentős erdőgazdálkodás majdnem teljesen megszűnt. Ekkor indult meg a szárított hal készítése és szállítása. A holland Jappe Ippes 1691-ben szerzett jogot V. Krisztián királytól, hogy „kereskedelmet üzzön a különleges módon becsúszott és elkészített hallal.” Az első szállítmányt 1692 november 29-én indították utba Lüllesöbenből Amsterdamba. A szárított hal készítésére a 18. század óta előszörban tőkehalat használtak fel. Hamarosan egyre több város kapcsolódott bele a jól jövedelmező halkereskedelembe és a lakosság még napjainkban is — főképpen halászzattal foglalkozik. Igaz, hogy a háborús viszonyok annyiban változtatták a helyzetet, hogy a szárított hal ma már a norvég belföldi piacnak is alig elegendő, mert egyszerű pótlást jelent az udagolt élelmiszerek mellett. (TEK)

PALESZTINA AZ IPAROSODÁS

UTJÁN. Palesztináról azt tartja a közvélemény, hogy a cionista kiszagdák országába, valójában pedig egyre jobban ipari állammá fejlődik az arab térség központjában. A Jewish Agency közlése szerint 1930-ban a zsidó ipari üzemek 6700 munkással dolgoztak, akiknek alig egy tizedét foglalkoztatták több mint 100 munkással dolgozó üzemekben. 1937-ben már 20.600-ra emelkedett a munkások száma, ezeknek egyötödét dolgozott nagyüzemben. Jelenleg pedig az a helyzet, hogy csak a mintegy 50 nagyüzem 15.000 munkást foglalkoztat. Az ipar fellendülése elsősorban az angol és amerikai katonaság megrendeléseinek köszönhető. (TFK.)

Hogy lakásba hozható a bútort MEZEI-nél vegyen legyen, színes, modern
 Szabadság-utca 12. (Szacsavav-utca 48.) Háló, kombinált és előszobák díótűntázzal is. Előnyös vétel. Konyha újdonságok

Háztulajdonosoknak, házigazdák, bérlőknek, ügyvédeknek nélkülözhetetlenek a lakás szabályrendelet ismeretése, irat-, periratmintái. Beszereshető 4 P-ért dr. Lengyel Zsigmondnál Kossuth-utca 13. Vidékre utánvétellel.

Honvédsoládokért. A Turul szövetség kielétszámú munkássága a Főméltóságú Asszony akciójára 15.10 pengőt gyűjtött és fizetett be. Dr. Középessy László főorvos dr. Medvigy Ferencné temetése alkalmával a honvédsoládoknak 20 pengőt adott. A 180.000 csekk számlán befizették.

Németországban bezárják a fényüzési igényeket szolgáló kereskedelmi üzemeiket

Nincs több tartós hahullám. Megszűnnek a mulatók, kávéházak és drága éttermek

Berlin. (MTI) A kereskedelmi üzemekre vonatkozó rendelet elsősorban a kiskereskedelmet érinti. A háború kezdete óta 80.000 kiskereskedelmi üzemet zártak be és még 600.000 működik. Elsősorban azokat szüntetik meg, amelyek fényüzési igényeket elégítenek ki. Így például az ékszerész, kozmetikai, rádiókészülékkel és hasonló cikkekkel foglalkozó üzemeiket. Az élelmiszerkereskedések és a szénkereskedések nem esnek a megszüntető rendelkezések alá. Az inari üzemek közül is meghagyják azokat,

Koszorúmegváltás. Dr. Medvigy Ferencné temetése alkalmával Wagner Nándor fogász 20. özv. Harmthy Károlyné 15. Szezech Elek és neje 15. dr. Andriška József és neje 20. dr. Rosekopf Béla 20. Fáber Lipót 25 pengőt fizetett be szerkesztőségünkhöz koszorúmegváltás címén a városi szegényeknek.

KI KELL FÜGGESZTENI A TELEPEKEN AZ ÚJ TARIFAÁRAKAT. A város Közigazgatási Ügyosztálya a következő hirdetményt adta ki: Felhívom Nagyvárad thj. város kijelölt tűzifa-kereskedőit, hogy az új tűzifa árjegyzéket három napon belül telephelyükön jól látható helyen függesszék ki. Az árjegyzék kizárólag a Baross Szövetségben kapható. A rendelet megszegőivel szemben a törvény szigorával fogok eljárni. Nagyvárad. 1943. február hó 6. Dr. Varga László s. k. tanácsnok.

Február 17-én lesz a MANSZ nagyvárad vasutas csoportjának műsoros délutánja. Nagyvárad. Saját tud. Tegnap esti számunkban hírt adtunk arról, hogy a MANSZ nagyvárad vasutas csoportja műsoron tarsangi délutánt rendez a MÁV alműhely nagytermében. A műsoros délután február 14-én, vasárnap délután lesz s érthetően nagy érdeklődés előzi meg.

HÖLGYEK FIGYELMEBE! Szíves tudomásukra hozom, hogy a Hidegkúthy fodrászatban mint üzletvezető dolgozom Szilágyi Dezső utca 3. Kérem a t. hölgyközönség további szíves pártfogását. Teljes tisztelettel: Szilágyi András. „Bardi.”

Ismeri

a klasszikus szobrászat remekeit? Olyan gyönyörű, formásító melltartókat készít

Kováts Sándorné

fűzőspeciálista.
 Szt. Gellért-u. 10. Nilgesz-telep.
 Repülő-hídon át.

Diszeladás az Apollo filmszínházban honvédeink hozzátartozóinak felsegítésére

Az Apollo Filmszínház hétfőn este 7 órakor diszeladás keretében dr. Patzko Elemér orsz. képviselő bevezetője után vetíti Móríz Zsigmond regényének filmváltozatát a

SZÉP CSILLAG

c. filmet. A film főszerepeit Páger Antal és Fényes Aliz játsszák.

Felülfizetéseket a nemes célra elfogad és külön nyugtáz a rendezőbizottság.

Nem csak szórakozik, hanem hazafias kötelességét is teljesíti, aki részli vesz a diszeladáson.

NSE-tea

vasárnap délután
 az Újságró Otthonban

Február 10-én iktatják be Székesfehérvár új főispánját. Nagyvárad. Saját tud. Február 10-én lesz a lemondott Csütörtök Emil székesfehérvári főispán helyébe kinevezett Jankovics Miklós ünnepélyes beiktatása. Erre az ünnepségre meghívták a testvérváros Nagyváradot is. A főispán és a polgármester táviratilag közölték Székesfehérvárral, hogy elfoglaltságuk miatt nem tudnak megjelenni, de az új főispán munkásságára Isten áldását kérik.

MEGKEZDŐDTEK A KOLOZSVÁRI GAZDANAPOK. Kolozsvárról jelentik: Ismeretes, hogy az EMGE február hó 6-8. napjain Kolozsváron gazdanapokat rendez. A gazdanapok kiemelkedő pontja a szombaton délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között a vármegyei ház üvegtermében megnyitott kukoricavetőnag kiállítás, amelyen országgrszünk összes, a kukorica természetével kapcsolatos tudományos intézményei vesznek részt. A kiállításra beküldött összes vetőmagminták ceiraképességét a Vetőmagvizsgáló Intézet a földművelésügyi minisztérium engedélye alapján díjtalanul megvizsgálta. A vizsgálati eredmények igen megnyugtatók. A kiállítók jutalmazására a Földművelésügyi Minisztérium Erdélyi Kirendelésege, az Országos Mezőgazdasági Kamara is értékes jutalomdíjakat, kukoricaművelő gépeket és eszközöket adományozott. Február hó 6-án d. u. 4 órakor az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya tartotta meg évi első gyűlését. A kiállításal kapcsolatban 7-én, vasárnap d. e. fél 11 órától kezdődőleg a kukoricatermesztéssel kapcsolatos szakelőadások lesznek az EMGE Majális ut 24. sz. alatti gyűléstermében. Délelőtt 12 órakor az EMGE Gyűmölcsészeti Szakosztálya ülészik, d. u. 5 órakor pedig az Erdélyrészi Méhész Egyesület tartja meg a rendes évi közgyűlését. Ezt követőleg filmbemutatóval kapcsolatos méhészeti szakelőadás lesz, ugyancsak a Majális utca 24. sz. alatt. A kolozsvári gazdanapok iránt Erdélyszerte élénk érdeklődés nyilvánul meg a gazdaközönség körében.

INDIÁBAN IS ÉREZHETŐ A VASUTI KOCSIK HIÁNYA. Amióta az indiai államvasutak nem tudnak újabb kocsikat hozatni Angliából, a gazdasági élet minden ágában érezhető a kocsihány. Delhiből érkező jelentés szerint többek közt az indiai szénbányák termelése is azért csökkent több mint 15 százalékkal az utóbbi hónapokban, mert nem tudják elszállítani a kitermelt szent. (TFK.)

Jó szüret volt Bulgáriában. Szófia-ból jelentik, hogy a gazdag szőlőtermésnek megfelelően Bulgáriában 1942. évi 220 millió liter bortermelése elérte az 1939-es évi csúcseredményt. A szuhindóli borvidék (Eszakbulgária) egymaga közel 10 millió liter bort szüretelt. (TFK.)

Színház — Műsor — Közönség

— Válasz egy színházi bérlőnek —

Az egyik nagyváradai lap múlt heti számában „Egy bérlő” aláírással cikk jelent meg, amely a színház vezetését sok mindenért hibáztatja. Az említett lap szerkesztőségében nem tudták megmondani a cikkíró személyét, így ezúton szeretném bizonyos dolgokról felvilágosítani.

Tény, hogy a színház heti műsora általában öt zenés és két prózai esti előadást mutat. Higgye el nekem, hogy nem az operettek iránt érzett ragaszkodásom ennek az oka, hanem egyszerűen az, hogy míg az operettek van közönség, addig a prózára alig akad. „A Bolond Ásvayné” egyetlen prózai sikerünk eddig az idén, melyet ki is használtunk olyannyira, hogy ma adjuk huszadszor. Sokkal szívesebben játszanék öt estén át prózát hetenként már csak azért is, mivel azok kiállításra, jogdíja lényegesen olcsóbb. Ehhez azonban darabok kellene, mert a közepes pesti sikerek nálunk egyáltalán nem hoznak közönséget. 900 pengős napi kiadást pedig nem lehet 150 pengős prózai bevételekből fedezni. Ennek dacára bizonyára látható eddig bérlésben az „Előadó”, „Gazdátlan asszony”, „Bolond Ásvayné”, „Heidelbergi diákélet”, „Idegen asszony” és Bulla Elmával az „Esküvőt”. Hogy ez utóbbira mérsékelten fel merem emelni a helyarákat, bocsáttasson meg nekem és a nagy vendégnek, aki szintén nem ingyen jött le játszani. Hogy a „Törtételek” nem volt közönség, erről aztán igazán nem én tehetek. Pontosan úgy és annyira volt hirdelve, mint bármely más előadás. Hogy a helyárak magasak voltak, erről sem én tehetek, mivel a Kolozsvári Nemzeti Színház állapította meg helyárait! Elnézést kérek azért is, mivel a cikkében kifogásolt „Nótás kapitány” kisebb reklám mellett 3 telt házat vonzott. Nagyon kérem, adjon tanácsot, hogy az ilyen „ócskaságok” helyett, amelyeket „fogvicsorgatva” vagy „csikorgatva” nézett végig, milyen újdonságokkal szolgáljak? Ugyanis a „Vén diót” kívül egyetlen egy operettet sem kaptam ezidáig Pestről. Magam pedig, sajnos nem vagyok darabíró! Tudnék egy tucat sületlenséggel szolgálni. Ezek halomszámra seküsznek irászatlan fiókjában, de akkor viszont nem csak én, hanem az összes bérlőim fel lennének háborodva. Bele kell törődnünk, hogy egyelőre nincs utánpótlás darabokban!

Hogy pedig prózai színészeim egyszer-egyszer zenés darabban is fellépnek, azt tanácsolom, nézzen körül a bu-

dapesti színpadokon egyszer. Ott is Símor Erzsit, Csontos Gyulát, Perényi Lászlót és még egy tucat neves prózai színészt fog találni zenés darabban. Nem beszélve más vidéki színházokról, beleértve a kolozsvárit, szegedit, debrecenit, miskolcit és pécsit is. Miskolcon például Komlós Juci játssza a bolond Ásvayné, Debrecenben Moory Lucy sok operettben is játszik. Kolozsváron Tompa Pufi, Rajnai Elli, Deésy Jenő stb., felváltva játszanak operettben és prózában. Tudom, hozzászólt a megszállás alatt, hogy külön operett és külön teljes prózai társulat jött ide. Ez nem nagyvonalúságból, hanem egyszerűen üzletszerűségből történt így. Ugyanis így két városban volt aznap bevétel. Nekem pedig egy bevételből kell eltartanom havi 27.000 pengős rezsit mellett egy 80 tagú társulatot. Azért se tessék „fogat csikorgatni”, hogy az idén ezzel az „egyszerű operett-társulattal” jól megy a színház. Ez semmit sem jelent! Tavaly például augusztus 20-tól szeptember végéig kerek 25.000 pengőt fizettem rá a külső körülmények folytán keletkezett rossz színházmenetelre. A Hitelbank itteni fiókja igazolhatja fenti állításomat. A nagyváradai színpad ilyen menet mellett megengedne még néhány tag szerződte-

tését, csak az a baj, hogy a szerződést nemcsak a nagyváradai színpadra, de 12 hónapra kell kötnöm. Gyula és Hódmezővásárhely pedig nem bírja el még ilyen társulat kiadásait sem! Ne tessék tehát tölem — aki a fenti nagy városok közül a legkisebb szubvenciót és mégis a legtöbb támogatást élvezem — annyival többet várni, mint amennyit más nyújt és tessék megnyugodni abban, hogy a legszínvonalasabb színházi műsor Nagyváradon van az országban. Irodámban az összes vidéki színpadok megvannak, szíveskedjék elfáradni és megnézni azokat. Különben is vissza szeretném fizetni Önnek eddig befizetett bérlőtárait az idei idényből, mert nem kívánhatom, hogy „Jimonádé” előadásaimat „fogcsikorgatva” nézze tovább. A tavalyi bérlő árát engedje, hogy megtartsom. (mint írja 2 éves bérlőm), mert akkor valószínűleg meg volt elővéve előadásaimmal, ha most is kiváltotta a bérlőtet.

Még valamire meg kell kérnem Önt. Ha előfizetőie, vagy csak olvasója is kedvenc lapjának, szíveskedjék ott közbejárni, hogy hirdetésünk kiemelkedő egy-két sorát hozzák olyan nagy betűvel kiemelje, mint a többi helybeli lapok. Ha így lett volna, még rövidlátás esetén sem kerülhetne volna el figyelmét a „Törtételek” lelkiismeretes, becsületes behirdetése.

Szíves jelentkezését mielőbb elvárja:
Putnik Bálint,
színgazgató.

A színházi iroda közleményei: Ma este: Bolond Ásvayné, Nagy István felléptével

Szombaton délután filléres helyárral a legmulatságosabb operett-újdonság a „Csak egy asszony van a világon” kerül színre.

Szombaton este Nagy István, a budapesti Nemzeti Színház művésze, a magyar filmek kedvenceinek vendégfelléptével a „Bolond Ásvayné” kerül színre rendez helyárral. Szelvények nem érvényesek.

Vasárnap délután negyed 4 órai kezdettel Farkas Imre „Debrecenbe kéne menni” című mulatságos, vidám operettje kerül színre. Főszerepben: Márffy Vera, Keleti Aranka, Fajk Rózi, Szabó Ernő, Benkő Béla, Pákozdy Ferenc és Barsy Béla.

Vasárnap este Jurik Julius felléptével „Nótás kapitány” van a színház műsorán.

Hétfőn este Verdi: „Rigolettó” c. operáját ismétli meg a multkori ki-

váló együttes dr. Palló Imre, a m. kir. Opera örökös tagja, Raffay Erzsé, a m. kir. Opera tagja, dr. Dalmoky Viktor, Liontas Konstantin és Szóts D. Péter operatársak vendégfelléptével. Felemelt helyárak.

Kedden este mutatja be a színtársulat premier bérlő keretében a „Csipkealarc” című operett-újdonságot. A darab egy detektív-történet izgalmaságában áll, amely azonban mindvégig állandó derűtségben és kacagásban tartja a nézőteret. Gyönyörű kiállítás. Főszerepben: Márffy Vera (a színlaptól eltérően, amely Kemény Gizit hirdeti), Telek Ica, Fajk Rózi, Szabó Ernő, Bakay Lajos és Mikes Béla. Rendező Daniss Győző. Kedden premier bérlő, szerdán Á-bérlő, csütörtökön este, pénteken és vasárnap este bérlőtszűnet.

Csütörtök délután „egységes filléres helyárral” „Nemes Rózsa”, a nagyszerű énekes vígjáték kerül színre. Márffy Verával a címszerepben. Minden földszinti jegy 90 fillér, erkély jegyek egységesen 60 fillér, páholy 4 pengő.

HETI MŰSOR:

Szombaton este: Bolond Ásvayné. (Nagy Istvánnal.)

Vasárnap délután: Debrecenbe kéne menni.

Vasárnap este: Nótás kapitány.

Hétfőn este: Rigolettó.

Keddől: Csipkealarc.

Felhívás a bérlőközönséghez. A színház igazgatósága kéri az i. t. bérlőit, hogy február hára esedékes bérlőiket szíveskedjenek a színházi pénztárba befizetni.

Az Ipartestület közleménye

Az Ipartestület Mezey Mihály-utca 4. szám alatt 7-én délután 6 órai kezdettel a „Tokaj aszu” énekes játék előadására lázas tevékenységgel készül úgy a MÁV műkedvelő gárdája, mint a rendezőség, az Ipartestület vigalmi bizottsága. Hisszük, hogy az előadás jövedelme is méltóan fog sorakozni abba a sorozatban, mely a Főméltóság Asszony akciójára már eddig befolyt. A vigalmi bizottság mindent elkövet, hogy az a délután is méltó legyen az előbbiekhöz és szeretettel várja a közönséget. Elnökség.

A harmónikus ember

Hűvös hideg szél süvölt át az Ezredévi Emléktér alvó fájának száraz ágai között.

A tél sokszor felöltözteti őket hóhérruhába és olyankor olyan az egész fasor, mintha fehér selyem pihék takarnák, különben sötét fekete testüket.

Madárral nem énekel ilyenkor az ágon, csak a Sebeskörös zajlása és a futó szél zavarják némileg a nagy csendet.

Azért mégis, ha arra jársz kedves olvasóm, már messziről kellemes hangok ütnek meg füleidet. Ezek a hangok valahogy melegebbé, barátságosabbá teszik a tél hideg, zord hangulatát, mert a zene titokzatos varázsa felemel, magával ragad és a szívedbe markol.

Ki ne ismerné azt a vak harmónikus embert, aki az Ezredévi Emléktér hidjának korlátjához dülve nap mint nap megállítja az arra járó-kelőket egyszerű hangszerével.

Ő nem látja a természet csodás világát. Nála mindig éj van, csak a zene ad fényt képzeletvilágának, amelynek titokzatoságában oly szívhezszólon kezeli hangszerét.

Évtizedek óta járok már ezen az úton és mindig nagy szánnal nézem ezt az embert. Játékában nem győzők eleget gyönyörködni. Nem művész. A természet muzikusa ő, aki soha nem tanult senkitől és mégis olyan szépen játsza szebbnél-szebb dalait.

Eppen azért érdekel, mert én is muzikus vagyok és izgat természetes, vadművésze. Szóbaálltam vele és amíg jégyeztettem feleleteit, sokan megálltak mellettünk és sokan adtak néhány fillért neki.

Elmondta, hogy Morvay Ferencnek hívják és hogy már másfél évszázadban részt vett a két szeme világát az édesanyjának gondatlansága következtében. Most 57 éves és már harminc éve harmónikál. A jelenlegi harmónikáját a megszállás idején vette 3000 leírás és már 17 éve játszik rajta. Meglepődtem ezen és mondtam neki: Azt hittem, hogy ajándékba kapta. Széles mosoly szállott az arcára és így felelt: Dehogyan kaptam, kérem, nincsenek ma jószívű emberek.

Istenem! Mennyi pénzt lehet keresni egy ilyen kis hangszerrel. Aztán elgondolkoztam azon, hogy mi, akiket jó szemmel áldott meg az Isten, el sem tudjuk képzelni egy ilyen vak ember életét és lelkivilágát. Sokáig hallgattam még szép játékát, aztán megdicsértem és tovább mentem, hívott a kötelesség.

A téli szél át süvölt az alvó fák ágain. A vak harmónikus játéka megszűnt elkesért, míg végre minden hang az utca zajának forgatagába és a távolság ködébe vész...

Lelemből azonban visszhangként száll el egy-egy sóhaj: Szegény vén muzikus, szegény öreg vak harmónikus ember...

Szilágyi Béla.

Művészt hétfőn a Református Kulturházban

Budapestről jelentik: Budapest székesfőváros Népművelése hétfőn este 7 órai kezdettel a Református Kulturpalotában, lapunkban már közölt országos híri író, zeneművészek, operatársak és előadóművészek vendég-szereplésével művészt ad. A műsoron szerepelnek Ady, Babits, Nádányi, Illyés, Erdélyi, Tompa László és Kocszólányi költeményei. — Paganini.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Sarasate, Chaminade, Kodály, Bartók, Liszt és Zsolt zeneművei. — Puccini, Poldini, Erkel, Lavotta, Lehár, Nosedá Csiky és Hubay énekművei. Ugy a műsor nézője, mint a szereplők művészi készsége városunk igényes közönségének tartalmas és élvezetes műsori nyújt. Az estre jegyek elővetelben a Népművelési Hivatalban (Sziágyi Dezső-utca 12. Telefon 24.88) és az Őrszem könyvkereskedésben (Sziágyi Dezső-utca 1. sz. Telefon 10.77) válthatók 3.50, 2.50, 2 és 4 P-s árban.

HAZÁNK - NÉPUNK - JÖVŐNK

Sebesülteket vár Nagyvárad

A napokban futótüzként terjedt el a hír, hogy Nagyvárad sebesülteket kap. A Szent László gimnáziumot már kiürítették, a diákokat elvitték, a tantermeiből kórtermeket alakítanak, — s ahol eddig a "dám, kicsi és nagy diákok lába kopogott a folyosókon, pár napon belül fehér főkötős, halk szavú, halk léptű ápoló testvérek suhannak egyik folyosóról a másikra, egyik kórteremből a másikba, hogy nagy-nagy aggódó segíteni akarással odahajoljanak a lázas arcok fölé, puha kezükkel hűsítsék a forró homloku katonát. Aki kint járt a harcok tüzeiben, küzdött, hősiessen a hazáért, amíg csak el nem találta egy alattomos golyó, vagy alattomos akna robbanása nem kérésztette a hős diadalra vezető utját.

És most itt lesznek. A Don mellől hazajöttek a gyógyulást kereső fiaink. Haza jönnek, hogy a haza oltárán vértől sebeket begyógyítva, visszaadhassuk nekik az egészségüket.

Nagyvárad ebben a minden világ-részben égő háboruban eddig még nem ápol sebesülteket. A háboru véres áldozatairól, szenvedéseiről eddig csak hallott, de most itt lesznek az értünk vértett hősök, akik reánk lesznek bizva, váradiakra. Most alkalma lesz ennek a városnak is, hogy szeretettel, jószággal, áldozattal törlessze a hálát a Don mellett, az orosz támadások viharában őrtálló, harcoló, szenvedő, vérüket hullató hősökkel szemben.

Ezeket a sorokon keresztül a hadikórház nagy kéréssel fordul Várad áldozatos lelkű asszonyaihoz. Kispárnákat kér, hogy sebesült honvédeink Nagyváradnak puha kispárnákká változott szeretetén pihentetve fejüket, várhassák felépülésüket.

Az asszonyainknak szól ez a kérés, a női szíveknek, az asszonyoknak, akik megértik a kérésnek nagy-nagy fontosságát, a teljesítés halaszthatatlanságát. Most minden nőnek anyává kell válnia, minden áldozatot meghozni, édesanyává, aki várja haza sebesült hős fiát, s akinek minden szepet és jót elő szeretne teremteni, hogy gyógyítsa, hogy melegítse, édesanyává, aki szívének, lelkének melegségét is odatenné katonafia feje alá.

hogy puha legyen, hogy szép legyen a gyógyulás álma.

Drága jó asszonyok! Csak egy-egy kis-párnát kérnek tőletek, egy-egy egyszerű huzattal. Teremtsétek elő az "ismeretlen katonának"! Képzeljétek el magatokat abban a helyzetben, hogy a saját gyerekeknek adjátok a párnát, képzeljétek magatokat egy-

egy aggódó feleség helyzetébe, aki a férjét várja. Az ágyak várják a hőseket. Az ágyat puhává tevő kispárna kell a fejük alá, hogy a lövészárkok kemény földjét a ti melegítő kis-párnáitokon felejtessék el.

Nagyon sürgős ez a kérés. Aki teheti, minél előbb juttassa el a Szent László gimnáziumhoz, ott átadhatja a nap bármely órájában.

Hisszük, hogy erre a kérésre sok-sok kis-párna indul el és mindegyiken ott fog ragyogni láthatatlanul, de érezhetően, melegen és simogatóan Várad asszonyainak szíve.

SOLTÉSZ KÁLMÁNNÉ

Megindult a tábori posta forgalma a 2-vel kezdődő számokra is

Megkezdődik a szabadságosok visszautazása is

(MTI.) A szabadságos vonaton a tartózkodás megszűnt és ezért a 200-zal kezdődő tábori posta számú alakulatokhoz a szabadságon lévők elszállítása február 6-án megkezdődik. Február 6-án 18 óráig a budapesti rendészeti és katonagondozó állomáson elutazásra jelentkeznek azok, akik korábbi jelentkezésükkor már kaptak helyjegyet január 18-19-re. Február 7-én 18 óráig azok jelentkeznek, akik január 20-21-re kaptak helyjegyet. A többi szabadságosok várják meg a következő napokban a rádióban 7. 14.30, 18.50 órákor adott hírek során felolvasásra kerülő közleményt. A 100-zal kezdődő tábori postaszámmal

rendelkező alakulatokból szabadságot kapott szabadságuk lejártá szerinti időpontban indulnak utra. Az utazók csak annyi csomagot vihetnek, amennyit két kézzel könnyűszerrel el tudnak bírni. A vasúti végállomástól szállítóeszköz nem áll rendelkezésre. Romlandó anyagot senki se vigyen magával. Bajtársak részére senki se vállaljon csomagokat, mert már a multban is előfordult, hogy szállítóeszközök hiányában egyesek ilyen csomagokat elhagytak és ezáltal nem kívánatos, szívből tünnek fel. Élelmiszerek kivételével felesleges pazarlás. A szabálytalan csomagokat a rendészeti parancsnokság átvizsgálja és elszállításukat megakadályozza.

Budapest 31.000 lakóházában 290.000 lakás van

371 hat és ennél is többemeletes ház van a fővárosban

A fővárosi Statisztikai Hivatal most tette közzé legutóbbi lakásösszeírási eredményének összes adatait. A statisztikai felvétel az 1941. évi állapotokat tünteti fel, amikor is Budapes-

ten 30.738 lakóházat írtak össze és ezekben 285.326 lakást számoltak. Az 1942. év első tíz hónapjában viszont 570 új lakóház építése fejeződött be és ezekben 5416 lakás keletkezett, tehát ezidőszent Budapesten 31.308 lakóház van és ezekben 290.742 lakás található. A lakóházakon kívül 3145 egyéb rendeltetésű épület van a fővárosban. A lakóházak közül 13.551 van Budán, 17.187 pedig a pesti oldalon. A házak közül 16.000 földszintes, 5582 egyemeletes, 2613 kétemeletes, 3474 háromemeletes, 1296 négyemeletes, 802 ötemeletes és 371 hat- illetve többemeletes. Számszerint a legtöbb lakóház, 6139 a XIV. kerületben van; igaz, hogy ezek közül 4864 földszintes épület. Ezek után következnek a III. kerület, ahol 4056 földszintes ház, a Belvárosban mindössze 463 lakóház található és ezek közül csak négy földszintes, míg a legtöbb, 148 háromemeletes bérház Aránylag kevés lakóház van az V. kerületben is, mindössze 998.

Jegyeket a Német Lektorátus helyiségében (Schubert utca 5) és a hangverseny előtt a jegypénztárnál lehet kapni. Belépti díjak: 1.50, 1 és 0.50 pengő.

A budapesti házak közül 1036 épületben egyáltalában nem laknak, ezek raktárházak. 489 olyan ház is van, amely csak egy lakóval rendelkezik. A legtöbb házban 6-10 lakót írtak

Miseruhák, pluvialék, kelyhek, cingulusok, gallérok, reverendák s b. legolcsóbb beszerzési forrása
Oberbauer A. Utóda
 Magyarország legrégebbi templom-berendező és zászlóélesztő vállalata
 Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
 Alapítás: év 1863. Tel. At. 83-3-44.
 79 éves cég.

össze. Viszont van 41 olyan bérház, amelyben a lakók száma eléri az 500-at és 79 olyan bérpalota, ahol a lakók száma 500-nál több.

A szobák száma szerinti megoszlásban az egyszobás lakásoké a túlsúly, 153.617 egyszobás lakás van Budapesten és 1323 olyan lakás, amelyben szoba nincs, csak lakókonyha. Kétszobás lakás 78.714, háromszobás 32.636, négyzobás 12.895 található a budapesti házakban. Ezenkívül van még 199 nyolcszobás és 203 olyan lakás, amelyben a szobák száma a nyolcat meghaladja. A szoba nélküli lakásokban 4391 lélek lakik, az egyszobás lakásokban 504.999, a kétszobásokban 299.980 a lakók száma. A közel 200 nyolcszobás lakásban viszont csak 1107 lakót találtak, az ugyancsak 200 körüli nyolcnál többszobás lakásban pedig a lakók száma 1540 volt. Kiderül a statisztikából, hogy minden negyedik budapesti lakásban albérlőt tartanak. Az albérlős lakások száma 65.732. Budapesten kerekén 35.000 olyan lakás van, amely nem rendelkezik külön konyhával. Itt már jelentős szerepet játszanak az úgynevezett garzonlakások, 126.610 budapesti lakásban található már fürdőszoba tehát az összlakások mintegy 45 százalékat. Cselédszoba viszont csak 81.696 lakásban van és 20330 lakás nélküli a külön cselédszobát. (Magy. Tud.)

A nagyvárad királyi járásbírósa, Pk. 12633/1942/8. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyvárad kir. járásbírósa közhírré teszi, hogy Veiszberger Lajos kérelmezőnek Singer Elza és Singer Atala panaszlottak ellen 10.000 P kárcnyhitei tőke és jár. iránt indított perében a bíróság a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1943. évi február hó 20. napján d. e. 9 órákor hivatalos helyiségében (Széchenyi-tér 14 sz. I. em. 74. sz. ajtó) jelenjenek meg, egyezsersmind pedig Singer Elza és Singer Atala panaszlottak részére, kik ismeretlen helyen tartózkodnak, ügygondnokul dr. Erdei Gábor nagyvárad ügyvédet uvezte ki.

A bíróság felhívja a panaszlottakat, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1943. évi január hó 15.
 Dr. Hegedűs Frigyes e. k.
 kir. járásbíró.

Olvassz és teriessz a Magyar Lapokat

Nagyváradon is bemutatkozik egy hangversenyen a világhírű kölni trió

A Tűzharcosok Otthonában lesz szerdán este a hangverseny

Nagyvárad. Saját tud. Eredetileg nem volt benne a világhírű kölni trió úti-programmiban Nagyvárad, azonban két nagy hangverseny között módot találtak arra, hogy városunkban is töltsenek egy napot és megismertessék az itteni zenekedvelő közönséget is művészetükkel. A trió tagjai: Karl Hermann Pillnery, az ismertnevű cembaloművész, Reinhardt Frietsche fuvolaművész és Karl Maria Schwamberger neves osllo-művész. szerdán érkeznek Szegedről és este 7 órai kezdettel a Tűzharcos Otthonban gazdag műsorral hangversenyt adnak.

ismert művészegyüttes. 1940-ben tért vissza az Újvilágból második nagyikerű körútjáról. Művészete, tudása, kézzel azóta még csak fejlődött. A hangverseny műsorán Haydn, Nagy Frigyes, Bach, Boccherini, Schubert és Weber művei szerepelnek. A kölni trió az elmúlt évben nagy sikerrel szerepelt Budapesten, Pécsen és Debrecenben. Nagyvárad zeneértő közönsége számára kellemes meglepetés lesz szerdai hangversenyük.

A világhírű kölni kamara-trió nemcsak Európában, hanem Amerikában is

let
 e
 hály-utca
 órai kez
 es játék
 gel ké.
 gárdája.
 stület vi
 hogy az
 fog so-
 ly a Fő-
 már ed-
 ság min-
 után is
 és szere-
 műkség.

 bec
 Ezred-
 ágnai kü-
 et hófe-
 az egész
 k takar-
 üket.
 az ágon,
 futó szél
 t.
 ves ol-
 hangok
 ok vala-
 teszik
 ert a ze-
 magával
 mónikás
 tér hid-
 int nar-
 egyszerű
 ás vilá-
 a zene
 melynek
 szőlőn
 zen az
 mal né-
 em gyö-
 művész.
 ha nem
 szépen
 is mu-
 tes, vad-
 amíg je-
 gálltak
 any fil-
 rancnek
 korában
 az édes-
 ztében.
 éve har-
 káját e
 teiárt és
 épödtem
 m, hogy
 szállott
 kaptam,
 berek.
 keresni
 a elgon-
 iket jó
 el sem
 ember
 llgattam
 csértem
 ellesség.
 ó fák
 a mesz-
 hang az
 távolság
 angkéni
 ón mu-
 mónikás
 Béla.

Véres szerelmi tragédia történt Kassán

Rendőrökkel vívott harc közben lelőtte szerelmesét, majd öngyilkos lett egy fiatalember

Kassa. (MTL.) Péntekre virradó éjjel **Urhász** József kassai lakos azzal hívta segítségül az őrszemes rendőrt, hogy a lakásában albréletben lakó fiatalember lelövésével fenyegette meg szerelmesét. Amikor a rendőr benyitott a szobába, a fiatalember rákiáltott: kezeket fel, különben agyonlövök és már lőtt is. A rendőrnek csak annyi ideje maradt, hogy kiugorjon a szobából. Egyik rendőrtársát hívta segítségül. A fiatalember a rendőrök

felhívására tüzeléssel válaszolt, mire a rendőrök is löni kezdtek. Amikor a lövések zaja elcsendesedett, a rendőrök beléptek a szobába. A behatolás pillanatában két lövés dördült el, a fiatalember agyonlőtte szerelmesét és öngyilkos lett. A gyilkos fiatalember **Borsák** István 20 éves kenyheci lakos, míg az agyonlőtt leány **Huták** Ilona 23 éves háztartásbeli kassai leány.

SPORT

Március 31-ig lehet betervezni a sport egyesületek módosított alapszabályait

Pótlólag meg kell tartani a módosító közgyűlést

Nagyvárad tñj. város polgármestere 83-1943. éln. számmal a következő hirdetményt adta ki a sportegyesületi közgyűlések megtartása és a módosított alapszabályok felterjesztése tárgyában:

A 243668-1942. V. K. M. számú rendelet, a 242900-1942. V. K. M. számú rendelet 1. paragrafusát akként módosította, hogy a sport és a nem zárólag sporttal foglalkozó egyesületek módosított alapszabályai felterjesztésének határidője 1943. évi március hó 31-ig meghosszabbította.

A 244062-1942. V. K. M. számú rendelet pedig megengedte, hogy az alapszabálymódosítás miatt elhalasztott

1941. és 1942. évi közgyűléseket, 1943. évi március hó 15. napjáig megtarthatásák.

Felhívom fenti egyesületeket, hogy a közgyűlések már jelzett határidőben leendő megtartása és a módosított alapszabályoknak, a vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz folyó évi március hó 31-ig leendő felterjesztése végett, a törvényes következmények terhe mellett, intézkedjenek.

Nagyvárad, 1943. január 30.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Férfiruhákat, használtakat legjobb áron vehet, eladhat **MOLNÁR** használatruha üzletében Bémer-tér 1. (udvarban.) Hívásra házhoz jövök.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, FEBRUAR 7.

Budapest I.

- 7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.15 Hírek.
- 8.30 Öszinte beszéd.
- 10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdető Muraközy Gyula lelkipásztor.
- 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari várplébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Szunyogh Xavér Ferenc dr. benecés tanár mondja.
- 12.15 Levente műsor.
- 12.55 Apponyi Albert gróf. Preszly Elemér előadása.
- 13.10 Légierők fuvószzenekara.
- 13.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.00 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.
- 15.45 Beszkári-zenekar.
- 17.00 Pataky Kálmán csevegése.
- 17.10 Táncczene.
- 17.30 Harsányi Zsolt beszél Egerről.
- 17.50 Magyar-német katonacsat.
- 18.50 Hírek.
- 19.05 Csáki bíró lánya. Kalotaszegi ballada három felvonásban.

- 20.05 Filharmonikus zenekar.
- 20.50 Közvetítés Sárszentmiklósról.
- 21.10 Gáspár Lajos cigányzenekara.
- 21.40 Hírek, sporteredmények.
- 22.10 Zenei művek.
- 23.10 Filmdalok.

Most jelent meg:

Dr. Erőss Alfréd összeállításában:

Egyház és élet

erdélyi katolikus évkönyv.

Ára: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Ács Tibor.** Széchenyi ter 6.

Budapest II.

- 11.30 A Református Egyházközség egyházzenei hangversenye a Kálvin-téri templomból.
- 15.00 Könnyű zene.
- 16.00 A Székesfővárosi Zenekar hangversenye
- 18.10 Dr. Szemző Piroska előadása.
- 28.40 Pappné Kovács Edit zongorázik.
- 19.05 Dr. Batizi László felolvasása.
- 19.25 A Bécsi állami opera szolistái és énekkara.
- 20.35 Dr. Koczka Gyula egyetemi magántanár előadása.

HÉTFŐ, FEBRUAR 8.

Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 Hangszerszólók.
- 11.40 Pintér Imre dr. előadása.
- 12.10 Az 1. honvédegyezred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Bura Sándor cigányzenekara.
- 15.15 Szalonötös.
- 15.55 Manga János néprajzi előadása.
- 17.00 Radics Gábor jazzegyüttese.
- 17.35 Nádasy Tamásról beszél Sinkovics István dr.
- 17.55 Sárfközy Gyula cigányzenekara.
- 18.35 Gyula Tibor dr. előadása.
- 19.05 Szendy Árpád emlékest.
- 20.30 Közvetítés a pécsi Ferencsek műhelyéből.
- 20.55 Beszkári-zenekar.
- 22.10 Magyar nóták.

Budapest II.

- 19.05 Német nyelvtanítás.
- 19.30 Táncczene.
- 20.00 Gyulaj Elemér dr. felolvasása.
- 20.25 Keleti dallamok.

KEDD, FEBRUAR 9.

Budapest I.

- 5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Székesfővárosi Tüszöltözenekar.
- 11.15 Tóth Lajos kamarakórusa.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 Szórakoztató zene.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Ilinczy László szalonzenekara.
- 15.15 Indulók és háborus dalok.
- 15.50 Gyermekekdelután.
- 17.00 Fehér Imre háziipari főfelügyelő előadása.
- 17.15 Karácsonyi Margit és Orbán Sándor énekel, kísér Farkas Jenő cigányzenekara.
- 18.00 A marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság estje.
- 18.30 Szakolczi Riegler Ernő játszik a Zeneművészeti Főiskola orgonáján.
- 19.05 Dalos, zenés részletek az évad sikereiről.
- 20.20 A poruljárt negédek. Vigjáték egy felvonásban.
- 21.15 Sovinszky László szalonzenekara.
- 22.10 Melles Béla zenekar.

Budapest II.

- 19.05 A Földművelésügyi Miniszterium mezőgazdasági felőrája.
- 19.35 Szalay László elbeszélése.
- 19.55 Segesdy Sándor cimbalmozik.
- 20.15 Vincze László előadása.
- 20.40 Berliini Filharmonikusok.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, briliánsot vásárol Tarján órák-ékezerész, Rákóczi-ut 8. 185
Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékezerész, Rákóczi-ut 3. 356
Eladók regények. Dr. Baditz, Miskolc. 611

Bélyeggyűjtemény (Magyarország 2 kötet, Románia 1 kötet) 2500 pengőért eladó. Ugyanott irodalmi munkák. Cím a kiadóban. 728

Jó karban levő női kerékpárt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 735

Jugatlan

Eladó sok ingatlan. Kölcsönök kaphatók betáblázásra. Jelinek ingatlaniroda. Teleki-u. 2. Irodai órák 9étől 2-ig 525

Eladók 2 szobás, konyhás, éléskamrából álló téglaház, nagy udvarral, ára 12.000 pengő, egy 400 m²-es ház, ára 11.000 pengő, több kisebb-nagyobb hazak, telkek és szőlők. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 736

Eladó egy hold gyümölcsös a strandhoz 5 percre. Nagysötétág 47. 730

Bihari-ut Réti Károly 1 sarokház fűszerüzletnek, vendéglőnek alkalmas üzlethelyiséggel, lakással, nagy kerttel olcsón eladó. Érdeklődni tulajdonosnál Kálvária-u. 166. Jelinek ingatlaniroda. Teleki-u. 2 734

Állást nyec

ÜGYES lapkihordókat felvesszünk. Jelentkezés a kiadóhivatalban.

20-30 éves nők legalább 6 elemivel felvételnek a Dreher-Haggenmacher Nagyvárad Sörgyárnál. Jelentkezés 10-12 óra között a váradszöllősi telepen. 725

17-18 éves ifjak, legalább 6 elemivel felvételnek a Dreher-Haggenmacher Sörgyár váradszöllősi telepen. Jelentkezés 10-12 óra között. 726

Kombinántszoza, hencser, reklamier eladó. Kapucinus-utca 11. Kapuval szemben. 715

Magas fizetésért jó bizonyítvánnyal bíró szakácsnét azonnalra felveszek. Dr. Renczné, Rákóczi-ut 12. III. em. 179
Keresek irodavezetőt, aki áru átvétel, kiadás és végez. Jelentkezés vasárnap délelőtt 9-11-ig, hétköznap délután 4-5-ig. Bétády, Teleki-utca 59. 737

Irodai tisztviselőt, ki bérelszámolásban és egyéb irodai dolgokban, gépen ír, stb. gyakorlatlalt rendelkezik, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat „Keresztény” jellegre a kiadóba. 733

Bőrvágó szabászt, felsőrészkészítő munkásokat, cipőgyári munkásokat, kik gyakorlatlalt rendelkeznek keres Muhary cipőüzem, Kossuth-u. 9. 732

Állást keces

Házvezetőnek menne, urinó plébániára is. „Tavasza” jellegre a kiadóba. 724

Hülönfélé

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel írja, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

ZIPPZAR szakszerű javítása Jakob műszerésznel, Kossuth-utca 5.

Jó kézírással másolókat vállalkozó Cím a kiadóba kérem.

Szőlőt vagy szántót, 10 kat. hold. bérelnek. Ajánlatokat Szász Ernő kereskedésébe, Rákóczi-ut 31. kerek 739

Elveszett

Elveszett f. hó 3-4 éjjel az állomás tól a Teleki-utcaig egy kis utazótáska. — Megtalálója mindent megtarthat, csak a három arcképes vasuti igazolványt adja le az Immaculata-intézetben (Teleki Pál-u. 13.) 731

KIADÓTULAJDONOS:

SENET LÁSZLÓ-NYOMDA N. T.

24-és felelősségteljesítő felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.